GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Gazi
1926

KEMAN EĞİTİMİNDE CAZ ETÜT VE ESERLERİNİN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANI GÖRÜŞLERİ

Gökçe Evren

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEMMUZ, 2018

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Gökçe
Soyadı : Evren
Bölümü : Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı
İmza :
Teslim Tarihi : 12/07/2018

TEZİN

Türkçe Adı : Keman Eğitiminde Caz Etüt ve Eserlerinin Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

İngilizce Adı : The Views of Instructors about the Usage of Jazz Study and Works in the Education of Violin

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirlediğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Gökçe Evren

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Gökçe Evren tarafından hazırlanan "Keman Eğitiminde Caz Eser ve Etütlerinin Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Selçuk BİLGİN
(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

Başkan: Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN
(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Kaan YÜKSEL
(Devlet Konservatuarı, Başkent Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi : 12/07/2018

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Lisans ve yüksek lisans hayatım boyunca bilgisini, dostluğunu, sevgisini, tez çalışmalarım boyunca tecrübelerini ve desteğini hiç esirgemeyen, değerli tez danışmanım, öğretmenim Sayın Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Bilgin hocama,

Beni bugünlere getiren, maddi ve manevi hiçbir desteği benden esirgeyemeyen babam Hikmet Evren'e ve annem Gülay Evren'e,

Akademik yolumda bana bilgileriyle ışık tutan, yabancı kaynakları bulmamda yardımcı olan, manevi ve maddi desteğini benden esirgemeyen ablam Dr. Öğr. Üyesi Gül Fahriye Evren'e,

Tez konumla ilgili bana yol gösteren sevgili Arş. Gr. Dr. Gülşah Sever hocama,

Görüşme süresince sabırla bana bilgi ve fikirlerini sunan bölümümüzün değerli keman hocalarına teşekkürü bir borç bilirim.

KEMAN EĞİTİMİNDE CAZ ETÜT VE ESERLERİNİN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANI GÖRÜŞLERİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Gökçe Evren

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temmuz 2018

ÖZ

Bu araştırma, Yükseköğretim Kurumlarında bulunan, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında verilen geleneksel keman eğitimi sürecinde, geleneksel (hali hazırda uygulanmakta olan) repertuara ek olarak, keman için düzenlenmiş caz eserleri ve etütlerinin kullanılabilirliğini kapsamaktadır. Çalışma, caz müziği repertuarının kullanılması yoluyla keman eğitimi alan bireylerin genel müzik kültürüne yönelik kazanımlar elde etmesi ve öğretmenlik hayatlarında uygulamaya geçirebilmesini amaçlamaktadır. Araştırmada kullanılacak etütler ve eserler uzman kişilerin görüşleri alınalarak, uygulanabilirliği onaylanmış, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında keman eğitimi veren öğretim elemanlarına dağıtılmıştır. Öğretim elemanlarından, Jazz & Blues Playalong Solos for Violin ve Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarının keman eğitimine ve sınıf düzeylerine uygunluğuna yönelik görüşler alınmıştır. Öğretim elemanı görüşleri doğrultusunda elde edilen verilerin bir kısmı frekans (f), yüzde (%) ile tablolaştırılmış, bir kısmı ise sözel olarak ifade edilmiştir. Bulgular doğrultusunda, keman eğitiminde kullanılmalarında yarar görülen etütler ve eserler saptanıp, keman eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Caz, Keman, Keman Eğitimi, Caz Keman Eğitimi, Müzik Eğitimi
Sayfa Adedi : 78
Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Selçuk BİLGİN

THE VIEWS OF INSTRUCTORS ABOUT THE USAGE OF JAZZ STUDY AND WORKS IN THE EDUCATION OF VIOLIN

(Master Thesis)

Gökçe Evren

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

July 2018

ABSTRACT

This research covers the use of jazz works and studies arranged for violin in addition to traditional (currently being applied) repertoire in the process of traditional violin education given in the branches of Music Education in Higher Education Institutions. The aim of this study is to enable individuals who have studied violin through the use of jazz music repertoire to gain achievements towards general musical culture and to apply them in their teaching lives. The studies and works to be used in the research have been distributed to the instructors who are educated in violin education at Gazi University Faculty of Education Music Education Department by taking the opinions of experts. Instructors were asked about the suitability of Jazz & Blues Play along Solos for Violin and Stylistic Etudes for Solo Violin books to violin education and class levels. Some of the data obtained in the direction of teaching staff are tabulated with frequency (f), percent (%), and some are spoken. In the light of findings, etudes and works found useful in violin instruction are stated and suggestions on utilization of there etudes and works in violin instructions are made.

Key words : Jazz, Violin, Violin Education, Jazz Violin Education, Music Education
Page Number : 78
Supervisor :. Dr. Lecturer Selçuk BİLGİN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI ii
JÜRİ ONAY SAYFASI iii
TEŞEKKÜR iv
ÖZ v
ABSTRACT vi
İÇİNDEKİLER vii
TABLOLAR LİSTESİ ix
ŞEKİLLER LİSTESİ xi
SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ xii
BÖLÜM I 1
GİRİŞ 1
Problem Durumu 1
Problem Cümlesi 3
Alt Problemler 3
Amaç 4
Önem 4
Sınırlılıklar 4
Tanımlar 5
BÖLÜM II 6
KAVRAMSAL ÇERÇEVE 6
Mesleki Müzik Eğitimi 6
Çalgı Eğitimi 8
Keman Eğitimi 9
Caz Müziği 11
Caz Müziği Tarihçesi 11
Caz Müziğinde Kullanılan Diziler ve Stiller 11

Caz Eğitimi **19**
Kemanda Caz Müziği **21**
BÖLÜM II **23**
YÖNTEM **23**
Araştırmanın Modeli **23**
Evren ve Örneklem **23**
Verilerin Toplanması **24**
Verilerin Çözümlenmesi ve Yorumlanması **24**
Bulgulardan çıkan sonuçlar özetlenerek tartışılmış, önerilerde bulunulmuştur. **24**
BÖLÜM IV **25**
BULGULAR VE YORUM **25**
Lisans Eğitimleri ve Eğitim Dışı Deneyimleri Boyunca Caz Müziğine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular **25**
Verdikleri Keman Eğitimi Dâhilinde Caz Müziği Çaldırıp, Çaldırmadıklarına İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular **26**
Öğretim Elemanlarının Stylistic Etudes for Solo Violin Kitabındaki Etütlere İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular **27**
Öğretim Elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular **34**
BÖLÜM V **50**
SONUÇ VE ÖNERİLER **50**
KAYNAKÇA **52**
EKLER **54**
Ek 1. Anket Formu **55**
Ek 2. Violin Jazz Edoitions Stylistic Etudes for Solo Violin **59**
Ek 3. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin **60**

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. *Öğretim Elemanlarının Keman Eğitimi Sürecinde Daha Önce Caz Müziği ile İlgili Çalışma Yapıp Yaptınız Mı? Sorusuna İlişkin Görüşleri* 26

Tablo 2. *Öğretim Elemanlarının Öğrencilerinize Verdiğiniz Keman Eğitimi Dahilinde Caz Müziği Çaldırdınız Mı? Sorusuna İlişkin Görüşleri* 26

Tablo 3. *Öğretim Elemanlarının Stylistic Etudes For Solo Violin Kitabı Hakkında Bilginiz Var Mıydı? Sorusuna İlişkin Görüşleri* 27

Tablo 4. *Öğretim Elemanlarının The Retake Samba Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 28

Tablo 5. *Öğretim Elemanlarının Tango Eight Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 29

Tablo 6. *Öğretim Elemanlarının Chorito Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 30

Tablo 7. *Öğretim Elemanlarının Blues Etude Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 31

Tablo 8. *Öğretim Elemanlarının Half Step Hiatus Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 32

Tablo 9. *Öğretim Elemanlarının The String Crossing – Can You Handel It? Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 33

Tablo 10. *Öğretim Elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin Kitabı Hakkında Bilginiz Var Mıydı? Sorusuna İlişkin Görüşleri* 34

Tablo 11. *Öğretim Elemanlarının A Night in Tunusia Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 35

Tablo 12. *Öğretim Elemanlarının Bernie's Tune Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 36

Tablo 13. *Öğretim Elemanlarının Cry Me A River Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 37

Tablo 14. *Öğretim Elemanlarının Fever Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 38

Tablo 15. *Öğretim Elemanlarının Fly Me to The Moon Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 39

Tablo 16. *Öğretim Elemanlarının God Bless The Child Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 40

Tablo 17. *Öğretim Elemanlarının Harlem Nocturne Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 41
Tablo 18. *Öğretim Elemanlarının Moonglow Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 42
Tablo 19. *Öğretim Elemanlarının One Note Samba Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 43
Tablo 20. *Öğretim Elemanlarının Opus One Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 44
Tablo 21. *Öğretim Elemanlarının Satin Doll Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 45
Tablo 22. *Öğretim Elemanlarının Desafinado Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 46
Tablo 23. *Öğretim Elemanlarının Take The "A" Train Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 47
Tablo 24. *Öğretim Elemanlarının Yard Bird Suite Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri* 48

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. . Minör pentatonik dizi 12
Şekil 2. . Majör pentatonik dizi 12
Şekil 3. . Blues dizi 12
Şekil 4. . Whole ton (tam ton) dizi 12
Şekil 5. . Whole step half step – diminished (tam ton yarım ton) dizi 12
Şekil 6. . Whole step half step – symmetrical diminished (yarım ton tam ton) dizi 12
Şekil 7. . Augmented dizi 13
Şekil 8. . Ionian (iyonyen) 13
Şekil 9. . Dorian (doryen) 13
Şekil 10. . Phrygian (frigyen) 13
Şekil 11. . Lydian (lidyen) 13
Şekil 12. . Mixolydian (miksolidyen) 13
Şekil 13. .. Aeolian (eolyen) 14
Şekil 14. . Locrian (lokriyen) 14
Şekil 15. . Çıkıcı melodik minör dizi 14
Şekil 16. . Çıkıcı melodik minör dizisinden türetilen diziler 14
Şekil 17. . Armonik minör dizi 15
Şekil 18. Armonik minör dizisinden türetilen diziler. (Yavuzoğlu, N. (1993). *Caz müziğinde akor dizileri.* (Birinci Baskı), İstanbul: Pan, s. 54-70). 15
Şekil 19. How high the moon (doğaçlama örneği) Berendt. J. E. (2003). *Caz kitabı Ragtime'dan fusion ve sonrasına.* (N. Ozan, Çev.), İstanbul: Ayrıntı. 19

SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ

f	Frekans
%	Yüzde

BÖLÜM I

GİRİŞ

Problem Durumu

Türkiye'de eğitim, kademelerden oluşmaktadır. Bu kademeler okul öncesi, ilköğretim birinci kademe ve ilköğretim ikinci kademe, ortaöğretim ve yükseköğretim olarak adlandırılmaktadır. Ortaöğretim kademesinde işlenen müzik derslerinde, popüler müzik başlığı altında işlenen caz müziği de müzik türleri içerisinde büyük bir yere sahiptir. Caz müziği içerdiği ritimsel çeşitliliği, doğaçlamadaki özgürlüğü ve armonik dizilerinin yarattığı eşsiz ve zengin melodilerin yanı sıra ırk ayrımcılığına, dünyadaki bireysel görüşlerin kalıba sokuluşuna ve insan haklarına aykırı olan kölelik sistemine karşı yapılmış tarihsel bir isyanın doğuşuyla var olan bir türdür.

Türkiye'deki müzik öğretmeni adayları eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi bölümlerinde yetişmektedir. Müzik öğretmenleri eğitimleri süresince caz müziği örnekleriyle, güncel popüler müzikler dersinde karşılaşmaktadır. Fakat bireysel çalgı derslerinde pek sık rastlanmamaktadır. Günümüz Türkiye'sinde klasik batı müziği ve geleneksel müziklerimiz ve güncel popüler müzikler oldukça yaygındır. Bu durum müzik öğretmenlerimizin, öğretmenlik hayatında farklı türleri bireysel çalgılarıyla çalabilmesi ve konuya hakim olmasına yardımcı oluşu açısından önem taşımaktadır.

Doğanay (2011), "Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Bireysel Çalgı (Keman) Eğitiminde Etüt ve Eser Seçimine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri" adlı çalışmasında müzik öğretmenliği bölümlerinde verilen keman derslerine yönelik kullanılan repertuarda Batı Müziği eserlerinin Geleneksel Türk Müziği eserlerine göre daha çok tercih edildiğini saptamış ve müzik öğretmeni adaylarının mesleki yaşantılarında kullanabilecekleri, farklı repertuarların da çalışılabileceği konusunda öneriler getirmiştir (s. 79- 81).

Bu yaklaşımlar çerçevesince, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda klasik batı müziği dışında öğretilen Türk müziğinin yanı sıra farklı ve uluslar arası popülerlik kazanmış caz müziğinin de stil gözetmeksizin repertuarda bulunması müzik öğretmen adaylarının öğretmenlik hayatında olumlu etkiler yaratacağı ve daha donanımlı olmasını sağlayacağı düşünülmektedir. Müziğin çok yönlü olduğu gerçeğini, her ruha hitap şeklinin farklı melodilerde saklı olduğunu, bu melodilerin birçok etnik yapıda ve farklı tarzlarda geliştirilebildiğini bilen müzik öğretmenleri yetiştirmek, gelecekteki geniş bir ufka sahip, tekdüze düşüncelerden uzak ve farkındalığı yüksek bireyler yetiştirmede büyük katkı sağlar.

Keman eğitim sürecine yeni bir öğretim yöntemi kazandırmak, yeni bir dağar oluşturmak ve öğrencilerin, öğretmenlik hayatındaki süreçlerinde de müzik türleri kapsamında daha donanımlı olmalarını sağlamak amacıyla öğretim – öğrenme sürecinde caz müziği kullanılması hedef alınmıştır.

Keman eğitiminin hedefine yönelik kazandırılması gereken davranışlarda, müzik öğretmeni adayının enstrümanına ve repertuarına olan hakimiyeti büyük önem taşımaktadır. Bu derslerde, batı müziği ağırlıklı kullanılan bir repertuardan bahsedilebilmektedir. Bunun yanı sıra Türk müziği ezgileri de kullanılmaktadır fakat bunların dışında kalan müzik türleri ancak öğrencinin bireysel ilgi ve çabası sonucu tanınmakta ve kemana uyarlanmaya çalışılmaktadır.

> Caz müziğine ilgi duymakta olan genç müzisyenlerimiz, eğer dil problemleri varsa, bu müzikle ilgili detaylı kaynakları anlama noktasında zorluk yaşamaktadırlar. Bugünün teknolojisinde gerek görsel, gerekse işitsel olarak istenilen hemen her kaynağa ulaşmak mümkündür. Caz müziği ile ve bir çalgının caz müziğindeki kullanımıyla ilgili çok fazla bilgiye ulaşılabilir, fakat yabancı dil bilgisi sınırlı olan bir müzisyenin elindeki kaynağın verdiği detayları anlaması konusunda büyük sıkıntı yaşayabileceği de bir gerçektir (Babacan, 2016, s. 380).

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen mesleki müzik eğitimi kapsamındaki keman eğitimiyle ilgili birçok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalar genellikle öğretim yöntemleri, kullanılan materyalleri ve teknik konuları kapsamaktadır.

Keman eğitimi literatüründe yer alan Krautzer, Sevcik, Mazas, Fiorillo gibi etüt kitapları klasik keman eğitiminde teknik bilgi ve becerileri kazandırmaya yöneliktir. Araştırma için önerilen Jazz and Blues Playalong Solos for Violin, Stylistic Etudes for Solo Violin kitapları da caz müziğinde gerekli teknik bilgi ve becerileri kapsamaktadır.

“Müzik eğitimi tarihimizde ilk müzik öğretmeni yetiştiren kurum olması bakımından bir donum noktası sayılabilecek bu kurum günümüzün Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri

Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının temelini oluşturması bakımından da önemli bir yere sahiptir" (Alpagut, 2010, s. 74).

Bu yaklaşımla, araştırma kapsamında belirlenen Jazz and Blues Playalong Solos for Violin, Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarında yer alan caz etüt ve eserlerinin, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalında uygulanan bireysel çalgı keman dersi müfredat programına uygun olup olmadığı problem durumu olarak ele alınmıştır.

Problem Cümlesi

Jazz and Blues Playalong Solos for Violin, Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarında yer alan eser ve etütlerin keman eğitiminde kullanılabilirliğine ilişkin öğretim elemanı görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

Bu araştırmada aşağıdaki sorular ele alınacaktır.

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'ndaki keman eğitimi uzmanlarının;

1. Lisans eğitimleri ve eğitim dışı deneyimleri boyunca caz müziğine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Verdikleri keman eğitimi dâhilinde caz müziği çaldırıp, çaldırmadıklarına ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında yer alan eserlerin hangi sınıf düzeyine uygun olduğuna ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında yer alan eserlerin hangi sınıf düzeyine uygun olduğuna ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Stylistic Etudes For Solo Violin ve Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitapları hakkındaki genel görüşleri nelerdir?

Amaç

Araştırmanın amacı Gazi Üniversitesi'nde öğrenim gören Müzik Eğitimi Anabilim Dalı bölümü lisans keman öğrencilerine uygulanacak olan, kemana uyarlanmış, Jazz and Blues Playalong Solos for Violin, Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarının keman eğitiminde kullanılabilirliğini saptamaktır. Bu kaynaklar yolu ile amaçlanan, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı bölümü lisans keman öğrencilerine uygulanacak eğitim repertuarını genişletmek, caz müziğinin keman eğitiminde yer verilmesini sağlamaktır.

Önem

Bu araştırma, Jazz and Blues Playalong Solos for Violin, Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarında yer alan jazz eser ve etütlerinin öğretmen görüşlerine göre keman eğitiminde kullanılabilirliğinin ortaya konması ve keman eğitiminde repertuar olarak önerilmesi bakımından önemlidir.

Ayrıca bu araştırma, Türkiye'de Müzik Öğretmeni yetiştiren kurumlarda keman eğitiminde caz etüt ve eserlerinin kullanılabilirliğinin ortaya konulduğu ilk araştırma olması bakımından ve müfredata ilave bir keman repertuarı olarak girmesi açısından önemlidir.

Sınırlılıklar

Bu araştırma,

Verilen keman eğitimi ile,

Keman öğretim programı ile,

Keman eğitimi veren öğretim elemanları ile,

Stylistic Etudes for Solo Violin (Ek 2), Jazz and Blues Playalong Solos for Violin (Ek3), adlı kitaplar ile,

Yüksek lisans programı için ayrılan süre ve araştırmacının sağlayabildiği maddi olanaklar ile sınırlıdır.

Tanımlar

Chopping (Doğrama): “Modern vurmalı tekniklerden olan bu teknikte, yayın ökçesindeki kılların tellere bir şey doğrarcasına vurulmasıyla çalınır. Cızırtılı ve nota yükseklikleri belli olmayan bir ses elde etme tekniğidir. Daha çok caz müzikçileri tarafından kullanılmaktadır” (Çuhadar, 2009).

Blue note: “Mavi Notalar. Afro-Amerikan müzik geleneğinden kaynaklanan bir perde özelliği. Blues ve caz müziğinde dizinin eksik üçlü, eksik beşli ve eksik yedilisine rastlatılan, ancak tampere sisteme göre biraz daha kalın duyurulan ses” (Say, 2005).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Mesleki Müzik Eğitimi

M.Ö. yaşamış uygarlıklardan bu yana eğitim, toplumsal ve kültürel zenginliklerin, bilgi ve becerilerin aktarımında önemli rol oynar. Kültürlerin bir parçası olan müzik de etkileşim yoluyla gelişir ve diğer nesillere aktarılır.

Konakcı'nın (2010) belirttiği üzere müzik, kültürün bir parçası, bir kültür olgusudur. Toplumların kültürel özelliklerinin yansıtılmasında bir araç, toplum kültürünün oluşmasında da bir etken niteliğindedir. Müzikle kültür birbirinin içine geçmiş olgulardır. Dolayısı ile bu iki kavramı birbirinden ayrı düşünmek doğru değildir. Müzik içinde yeşerdiği toplumun kültürünü yansıtır. O kültüre ait öğeleri içinde barındırarak bunu sesler, ritimler, çalgılar vb. materyaller aracılığı ile başka kültürlere yansıtır. (s. 20).

"Kapsamlı bir çalışma alanı ve hareketlilik gerektiren müzik kültürüne ilişkin çalışmalarının bilgi, beceri ve deneyim bütünlüğünü gerektiren mesleki yetkinlik ve bilgi aktarımı yoluyla ilerleyebileceği bilinen bir gerçektir" (Alpagut, 2010, s. 74-75).

Müziği kavramada, müziksel becerileri sağlama ve geliştirmede hiçbir müzik türü tek başına yeterli olmamaktadır. Ülkemizin coğrafi açıdan bulunduğu konum da bu tek düzeliğe karşı çeşitlilik yaratmaktadır. Farklı iklim özelliklerinin bir arada görüldüğü, farklı etnik kökenlere sahip bireylerin aynı toprak üzerinde yaşadığı, Asya ve Avrupa kıtalarının birleşim noktası olan ülkemiz, ulusal müzik türümüzün dışında da uluslararası müzik türlerini de barındırmaktadır.

Uçan'a (2005) göre; "her bütün bir başka bütünü bütünler, her bütün bir başka bütün ile bütünlenir. Kendi müziklerimiz birbiriyle bütünleşirken Avrupa, Asya ve giderek dünya müzikleriyle de bütünleşmek durumundadır. Bunu "bütüncül müzik anlayışıyla tutarlı" bir "genel müzik eğitimi" ve "genel müzik eğitimcisi yetiştirme" ile sağlayabiliriz" (s. 113).

> Bulunduğu çevrede müzikle etkileşim içinde olan birey, müzikle ilgili bir takım davranışlar kazanır. Müzik dinleme, müzik benzetme, müzikle oynama, ezgi mırıldanma, çalgı tıngırdatma, şarkı söyleme, çalgı çalma, müzik yaratma, bazı müzikleri beğenme, bazı müzikleri beğenmeme, bazı müzikleri eleştirme, yerme, yüceltme vb. davranışlar bunlar arasındadır (Uçan, 2005, s. 13).

Müzik eğitiminde uygun yer ve koşulların sağlanması dışında müzik eğitimini veren eğitimcinin de uygun materyallere, bilgi ve beceriye sahip olması gerekmektedir.

Şendurur'a göre (2001) "Eğitim amaçlarının gerçekleşmesi öğretim – öğretme sürecinde etkinliğe, öğretim-öğretme süreçlerinin etkililiği ise büyük ölçüde öğretme ortamında gerçekleştirdiklerine bağlıdır" (s. 152).

Uçan'a göre (2005) müzik eğitimi, örgün ve örgün olmayan ya da yaygın olarak düzenlenmekte, genel ve mesleki olmak üzere iki ana çerçevede planlanıp uygulanmaktadır. Bu iki ana çerçeve arasında yer alan "özengen" müzik eğitimi ise bir yandan genel ve mesleksel müzik eğitimleriyle, diğer yandan "örgün olmayan" müzik eğitimiyle kısmen örtüşen-çakışan özellikler göstermektedir.

Genel müzik eğitimi herkese yönelik olan okul öncesi, temel, orta ve yüksek eğitim düzeyleri olarak verilen eğitimdir. Mesleki müzik eğitimi, müzik alanında gerekli görülen müziksel bilgi beceri ve alışkanlıklarının kazandırılması yönünde verilen eğitimdir.

Uçan Mesleki müzik eğitimi kapsamına giren dalları ise, Müzik sanatçılığı (bestecilik, seslendiricilik), yönetkenlik eğitimi, müzik araştırmacılığı eğitimi, müzik teknolojisi ya da çalgı yapımcılık - onarımcılık eğitimi, müzik öğretmenliği (eğitimcilik) eğitimi, anaokulu ve ilkokul (sınıf) öğretmeni yetiştirmede müzik eğitimi, askeri müzik ya da bandoculuk eğitimi, dini müzik eğitimi veya din adamı yetiştirmede müzik eğitimi olarak ele almıştır. (s. 41).

Uslu ve Tirgil (2013)'e, göre "Mesleki müzik eğitimi, ülkemizde üniversitelerin eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği anabilim dallarında, güzel sanatlar fakültelerinin müzik bilimleri bölümlerinde, konservatuarlarda ve Anadolu güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde bu işin uzmanı olan kişilerce yürütülmektedir" (s. 48).

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda birçok dersin içinde yer alan çalgı eğitimi, müzik eğitiminin temel parçası olup, müzik öğretmen adayları ve müzik öğretmenleri için gerekli görülmektedir. Çalgı eğitimi, müzik eğitimi alan bireylerin müziksel hafıza ve yorumlama gibi bir takım müziksel becerilerini geliştirmek ve görev yaptığı okullarda müzik

derslerinde melodiyi duyurmak veya melodiye eşlik amaçlı kullanmak için büyük önem taşımaktadır.

Çalgı Eğitimi

"Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin boyutlarından biridir. Bir çalgıyı öğrenme süreci, çalgıyı çalma becerisini gösterebilmek için takım becerilerinin sistematik olarak kazanılmasıyla oluşmaktadır" (Schleuter'dan aktaran Özmenteş, 2005).

Çalgı eğitimi psikomotor becerilerin geliştiği dönemden itibaren yitirilmesine kadar sürebilecek bir eğitimdir.

Birbirinden değişik ses dalgalarını farklı frekanslarda üreten birçok farklı tınıya sahip çalgı vardır. Hangi çalgı olursa olsun, çalma becerisini geliştirmek için çalgıya belli bir süre ayırmak ve yapılan müziği en iyi hale getirene kadar uğraşmak gerekir. Çalgı çalmanın uğraştırıcı kısmının yanı sıra, bedensel ve ruhsal katkıları da vardır.

Anita Collins'in yaptığı bir çalışmada (2014), çalgı çalarken beynin her bir bölümü (özellikle görsel, işitsel ve motor korteksleri) aktif olarak kullanıldığı için, beyin tamamen harekete geçmektedir. Enstrüman çalmak, *corpus callosum* denilen iki lob arasındaki köprünün hacmini ve etkinliğini artırarak beynin her iki bölümünün de aynı anda aktif olarak kullanılmasını sağlamaktadır. Müzisyenler böylece hem sosyal hem de akademik ortamlarda sorunlara daha etkili ve yaratıcı çözümler getirebilmektedir.

Çilden (2003), çalışmasında Çalgı eğitimi, sanat eğitiminin bir boyutu olması nedeniyle özen gösterilmesi gereken bir süreçtir. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nden (AGSL) çalgı eğitimi alarak gelen öğrencilerin, bu programlara ana kaynak olmasıyla birlikte çalgı eğitimi ve öğretiminin niteliği önem kazanmaktadır. AGSL'den başlamak üzere Üniversiteler Müzik eğitimi ABD'larında devam eden toplam sekiz yıllık çalgı eğitimi süreci içerisindeki basamakların her öğrenci için çok iyi planlanıp değerlendirilmesi, çalgı çalma disiplininin öğrencilere sabırla, hiçbir basamak atlanmadan verilmesi büyük önem taşımaktadır. Aksi halde çalgı çalma, bir disiplin olmaktan çıkarak öğrencinin teknik sorunlarla boğuştuğu ve giderek dağ gibi büyüyen sorunlar silsilesi olmaya başlamaktadır. Çalgı eğitimi verdiğiniz öğrenciyi teknik olarak nasıl yönlendirirseniz o doğrultuda şekillenecektir. Doğru bir teknikle etkili çalgı çalmayı öğrenmek her öğrencinin en doğal hakkı olmalıdır.

Çalgı eğitimi insanları farklı tür müziklerle tanıştırarak çeşitliliği müzikle anlatıp, bakış açılarına geniş bir çerçeveyle ışık tutmalarına olanak sağlamanın yanı sıra beyin ve beden koordinasyonunu geliştirir. Beyin ve beden koordinasyonunu en fazla etkin hale getiren çalgılardan biri olan keman da beynimizin birçok bölgesini aktif kullanmamızı sağlar. Keman çalarken yapılan müzik, sağ ve sol el koordinasyonu, nota okuma becerisi ve yorumlama gibi aynı anda birçok farklı etkinliği birleştirerek ortaya çıkar.

Keman Eğitimi

1924 yılında kurulan ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk müzik öğretmeni yetiştiren kurumu olan Musiki Muallim mektebinden bu yana müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda bireysel çalgı dersleri önemini korumaktadır. Türkiye'de keman eğitimi amatör ve profesyonel olmak üzere ikiye ayrılır. Farklı amaçlara yönelik keman eğitimi veren kurumlardan biri olan eğitim fakültelerinde verilen bireysel keman derslerinde repertuar olarak belirli klasik batı müziği parçaları, Türk müziği ezgileri ve etütler kullanılmaktadır.

Türkiye'de keman eğitiminin ilk yıllarında keman eğitimcilerinin ve kullanılan kaynakların büyük ölçüde yurt dışından sağlandığı söylenebilir. Günümüzde ise keman eğitimi için materyal sorunu keman eğitimcilerimiz tarafından yazılmış olan metot, albüm vb. çalışmalarla giderilmeye çalışılmıştır. Özellikle üniversitelerdeki akademik çalışmaların artması ile birlikte keman eğitimine yönelik yapılan çalışmaların okullaşma sürecine olan katkısı önemlidir. Çağdaş Türk keman eğitiminde materyal geliştirmede Uçan (1980)'a göre temel ilkeler aşağıdaki gibidir:

1. İnsan doğasına uygunluk
2. Kemanın yapımına uygunluk
3. İnsanın doğası ile kemanın yapısı arasında uyumluluk
4. Türk müziğine dayalılık / Türk müziğinden kaynaklanırlık
5. Evrensel müziğe açık olurluk / Evrensel müzikle etkileşirlik
6. Ulusal gerçeklere uygunluk / Evrensel ölçülere uyarlık
7. Türkiye'nin somut ve çağdaş koşullarıyla tutarlılık
8. Çağdaş eğitim ilkelerine uygunluk
9. Bütünlük, işlerlik ve geçerlilik (Uçan'dan aktaran Kurtaslan, 2009).

Keman eğitiminde verim alabilmek ve öğrenci motivasyonunu arttırabilmek için öğretmen beklentilerine, öğrenci ilgi ve isteğine uygun dersler işlenmeli ve yukarıda belirtilen ilkeler doğrultusunda materyaller seçilmeli ya da tasarlanmalıdır.

> Keman eğitimi Türkiye'de özellikle konservatuarlarda, eğitim enstitüleri müzik bölümlerinde, ilk öğretmen okullarına bağlı müzik seminerlerinde, öğretmen okullarında (liselerinde) ve diğer kimi ortaöğretim okullarında geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Bazı kurumlar, dernekler ve kişilerce yürütülen çalgı eğitimi çalışmalarında da keman eğitimine anlamlı bir biçimde yer verildiği görülmektedir (Günay ve Uçan'dan aktaran Uslu. 2013).

Uslu ve Tirgil'e göre (2013) Eğitim Fakültelerinde yürütülen bireysel çalgı keman ders programlarının içeriklerinde, önemli farklılıklar bulunmaktadır. Kullanılan keman ders programlarının işleyişinde de esneklikler ve eksiklikler görülebilmektedir. Oysa, ders programlarının hazırlanma ve yürütülme amacı, yapılan eğitimin bilinçli ve kontrollü sürdürülmesini sağlamaktır. Keman öğretiminde, her derste öğrenilenler, başka derslerin hazırlayıcıları durumundadırlar. Bu yüzden, boşluksuz ve geriye dönme zorunluluğunun olmadığı, sürekli gelişimin sağlandığı uygulama ortamı ve biçimi gereklidir. Öğretimde bütünlük ilkesi gözetilerek, keman ders programlarında, ulusal ve uluslararası literatürün yeterince kullanılması planlanmalıdır (s. 47).

Keman eğitimi literatüründe yer alan evrensel ve geleneksel müzik türleri ve öğretimi ile yetiştirilen müzik öğretmeni adayları için bireysel çalgı keman eğitimi müfredatında hiç yer almayan caz müziği, meslek hayatlarında ilköğretim, ortaöğretim ve lise müfredatlarında "popüler müzik" veya "farklı müzik türleri" adı altında işlenmektedir.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda edinilen repertuar klasik batı müziği ve geleneksel Türk müziği olarak sınırlılık göstermektedir. Oysaki öğretmenlik hayatlarında tanıtılması gereken birçok müzik türü bulunmaktadır. Bu türlerin arasında olan caz müziği, Amerika'da doğarak yıllar boyunca diğer ülkelerde icra edilmiş ve etnik müziklere karışarak popülerliğini sürdürmüştür.

Ülkemizde caz müziği dizileriyle yazılmış etüt, egzersiz eserler kaynak yetersizliği içindedir.

Caz Müziği

Caz Müziği Tarihçesi

Afrika ritimleriyle, Avrupa'nın majör ve minör modlarını, kendine has melodik yapısıyla Amerika'da buluşup, sentezleyen, ritimsel çeşitliliği, doğaçlama sanatı, değişken stilleriyle müzik sektöründe büyük bir yeri olan caz müziği dünyaca kabul görmüş bir müzik türüdür.

Schoenberg (2002)'e göre "Caz, on sekizinci ve on dokuzuncu yüzyılın benzersiz tarihi, kültürel ve toplumsal akımlarından evrimleşen asıl olarak Afrika-Amerika müzisyen olgusudur" (s. 8).

Caz kelimesinin kökeni Marshall Stearns'ın "Story of Jazz" kitabında bulunan konuyla ilgili 3 teoriyi şu şekilde aktarmıştır;

1. Harold Bender'in 8 senelik çalışması sonucu caz kelimesi batı Afrika sahilinden Amerika'ya götürülen yerlilerle beraber gelerek hızlandırmak heyecanlandırmak anlamında kullanıldığını söylemektedir.
2. Henry George Farmer bu kelimenin Arabistan'dan Sudan yoluyla Afrika'ya geçtiği ve aslının cazib, cezbe gibi Arapça kelimelerden geldiğini söylemektedir.
3. Irving Schwerke bu kelimeyi jaser kelimesinden geldiğini ve konuşmak, gevezelik etmek manasına gelen bu kelimenin müziğe aktarıldığını belirtmektedir. (Sermet'ten aktaran Okay, 2013)

Frank Bergerot'a (2001) göre ABD'ye götürülen Afrikalıların bazı Batı majör biçeminin basamaklarının yüksekliğini değiştirmek istedikleri düşünülebilir ve eşit aralıklı düzenleme süreci başlamış olduğundan Afrikalılar kendilerine ters gelen yükseklikleri yeniden düzenlemeye girişmiş olabilirlerdi (s. 18).

Böylece Avrupada kullanılan bazı diziler ve bu dizilerden türetilmiş olan farklı dizi varyasyonları caz müziğinin armonik yapısını oluşmuştur.

Caz Müziğinde Kullanılan Diziler ve Stiller

Caz müziğinde kullanılan dizileri Özel Diziler –Majör Diziler olarak iki ana başlık altında toplayabiliriz.

Özel Diziler:

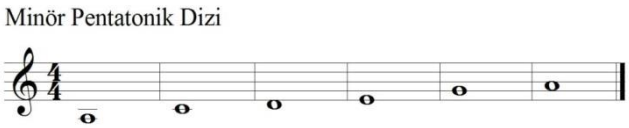

Şekil 1. . Minör pentatonik dizi

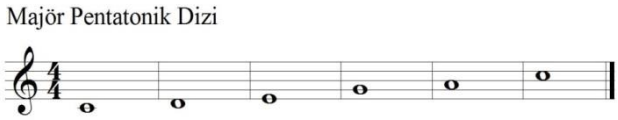

Şekil 2. . Majör pentatonik dizi
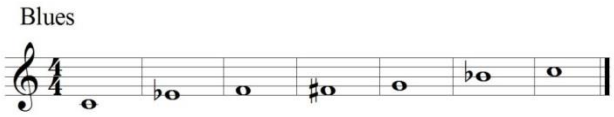
Şekil 3. . Blues dizi
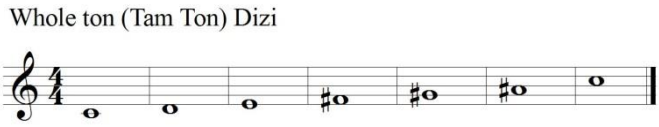
Şekil 4. . Whole ton (tam ton) dizi

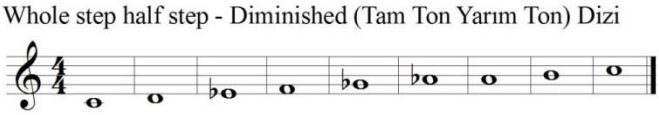

Şekil 5. . Whole step half step – diminished (tam ton yarım ton) dizi

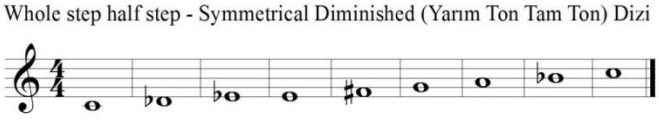

Şekil 6. . Whole step half step – symmetrical diminished (yarım ton tam ton) dizi

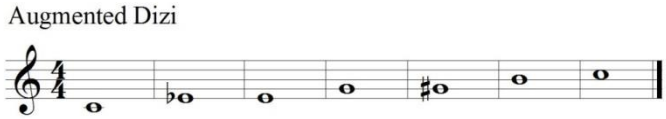

Şekil 7. . Augmented dizi

Majör ve Minör Dizilerden Türetilen Diziler
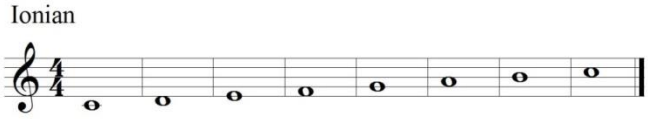
Şekil 8. . Ionian (iyonyen)

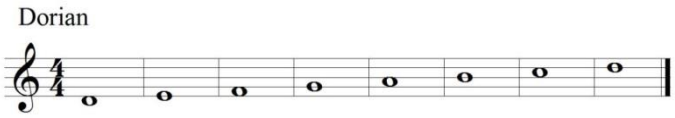

Şekil 9. . Dorian (doryen)
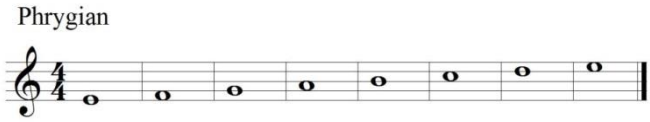
Şekil 10. . Phrygian (frigyen)
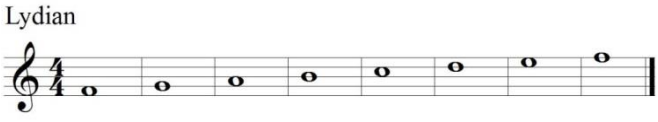
Şekil 11. . Lydian (lidyen)

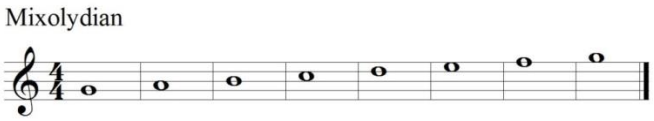

Şekil 12. . Mixolydian (miksolidyen)
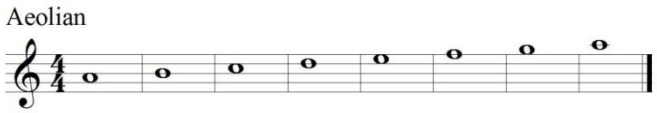
Şekil 13. .. Aeolian (eolyen)
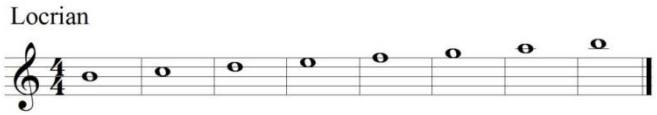
Şekil 14. . Locrian (lokriyen)

Çıkıcı Melodik Minör Dizisinden Türetilen Diziler

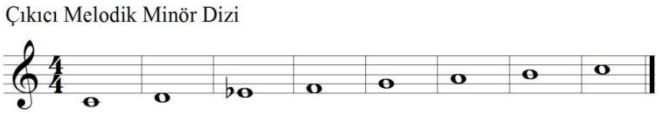

Şekil 15. . Çıkıcı melodik minör dizi

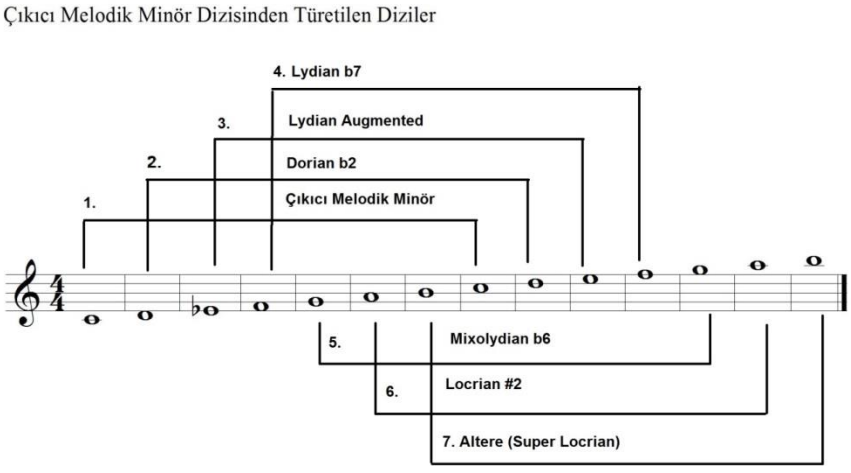

Şekil 16. . Çıkıcı melodik minör dizisinden türetilen diziler

Armonik Minör Dizisinden Türetilen Diziler

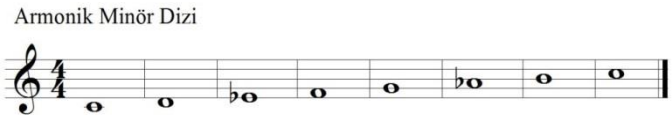

Şekil 17. . Armonik minör dizi

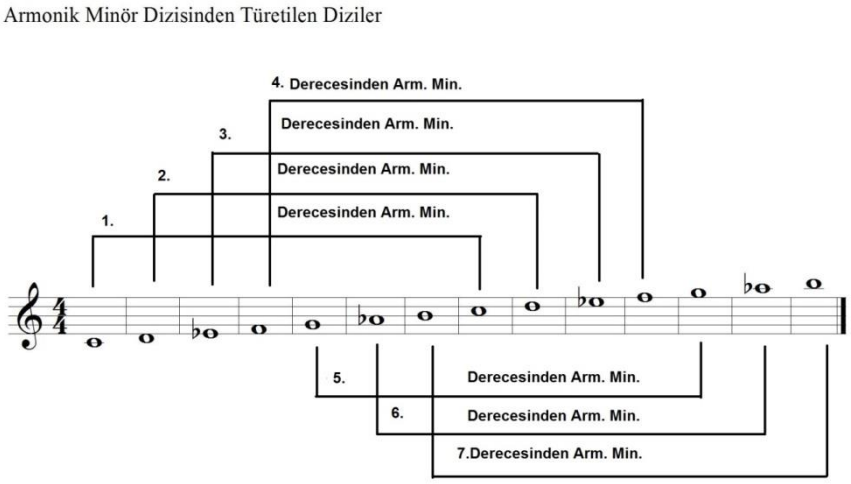

Şekil 18. Armonik minör dizisinden türetilen diziler. (Yavuzoğlu, N. (1993). *Caz müziğinde akor dizileri.* (Birinci Baskı), İstanbul: Pan, s. 54-70).

"Caz müziği 20.yy'ın hemen bütün stillerinden yararlanmış zengin bir koleksiyondur. İlke olarak çalgı müziğidir ve din dışıdır. Mayasında doğaçlama ve swing gibi başlıca iki etken gelişen caz stillerine temel olmuştur. Öte yandan eklektik kavrayışıyla caz diğer müzik tür ve çeşitlerinden yararlanmayı bilmiştir" (Say, 2002, s. 94).

Caz tarihi, gelişim ve değişimleri bakımından onar senelik tarihsel aralıklarla birbirinden ayrılmıştır. Tarihsel, siyasal, ekonomik değişimlerin, caz müziğinde yarattığı etkiler de cazın geçirdiği evrimleri

net bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu farklılıkları net bir şekilde sınıflandıran Berendt'e (2003) göre Caz dönemleri aşağıdaki gibidir.

1. 1890'lar Ragtime
2. 1900'ler New Orleans
3. 1910'lar Dixieland
4. 1920'ler Chicago
5. 1930'lar Swing (Big Band)

6. 1940’lar Be-Bop
7. 1950’ler Cool Hard Bop
8. 1960’lar Avant-Garde/Free (Serbest) Jazz
9. 1970’ler
10. 1980’ler ve sonrası

1890’lar Ragtime: 19. yüzyıl piyano müziğinden etkilendiği için öncelikle piyano ile çalınan bir stil kabul edilebilmektedir. İçinde Chopin, Lizst, marş, polka vb. o dönem önemli olan besteci ve formlardan esinlenmelere sahiptir. Ama ritmik değişiklikler ve siyahi yorum farklılığı, Ragtime'ı bunlardan ayırır. Besteye dayanır, doğaçlamadan yoksundur. Scott Joplin (1868-1917) önde gelen Ragtime bestecilerindendir.

1900’ler New Orleans: New orleans, eğitimli olan Koreol ve müzikleri kuşaktan kuşağa sözlü olarak aktarılan Amerikan olmak üzere iki farklı gruba ayrıldıktan sonra usta müzisyenler tarafından bu iki unsur birleştirilmiştir. “New Orleans stilinde Caz'ın ‘swing’ dalgalanma duygusu henüz gerçekleştirilmemiştir. Güçlü vuruşlar 1 ve 3. vuruşlardır. Avrupa marş ritminin etkisi vardır. Bu stil, bir kornet, bir trombon ve bir klarnetten üflenen üç melodik çizgiye sahiptir. Bu melodi çalgılarına eşlik eden ritim çalgıları ise kontrbas veya tuba, davul banço veya gitar bazen ise piyanodur. İlk kez bu hot çalış yani sıcak bir anlatım görülür. Sound, cümleler, vibrato ve attacca giderek özgünleşir.

1910’lar Dixieland: Dixieland'i New Orleans'tan ayıran temel fark beyaz müzisyenler tarafından çalınıyor olmasıdır. Genellikle bu tarzda, Trompet, Trombon, klarnet ile esas melodi, piyano ile akorlar, bas yerine ise Tuba kullanılır. Bu stilde neşeli, tempolu melodiler ön plandadır.

1920’ler Chicago: Bu stilde New Orleans'ın çok yönlü melodi örgülemeleri görülmez. Blues un en parlak dönemidir. Chicago stilindeki kayıtlarda, soloların (chorus) çokluğu dikkat çekmektedir. Caz müziğinin temel çalgılarından biri olan Saksofon önem kazanmaya başlamıştır. Bu dönemde Bix Beiderbecke ve Benny Goodman gibi caz müzisyenleri siyah müzisyenlerle beraber çalmaya başlamışlardır.

1930’lar Swing (Big Band): Swing sözcüğü farklı iki anlama gelmektedir. Birincisi cazda kullanılan ritmik bir ifa iken bir diğer anlamı 30’ lu yılların caz stilinin adıdır. Bu dönemdeki caz gruplarının büyük bir kısmı Big Band olarak adlandırılır. Trompet, trombon ve saksafon takımında soru-cevap formu uygulanmıştır.” Solo yapma” önem kazanmıştır. Benny Goodman ve Louis Armstrong bu stilin önemli isimlerindendir.

1940’lar Be-Bop: Amerikan jargonunda dövüşmeyi ve bıçaklanmayı ifade eden Bebop, Dizzy Gillespie'ye göre bemol beşli aralığının vokalizasyonu yani melodik sıçramaların şarkı olarak söylenmesidir. Bu stilde kullanılan bemol beşli aralığı da tıpkı diğer üçlü ve yedili aralıklar gibi “blue note” halini almıştır. . Doğaçlamalar genellikle parça başında iki müzisyen (genelde saksafoncu ve trompetçi ile birlikte) tarafından icra edilmiştir. Bu stilin en önemli isimlerinden biri Charlie Parker’dır.

1950’ler Cool, Hard Bop: Cool caz adı verilen stilde Bebop’un melodilerindeki taşkın ve huzursuz yapısının aksine, huzurlu ve uyumlu tınılar öne çıkmaktadır. Bu stile öncü olan isimler Miles Davis, John Lewis, Tadd Dameron’dir. 50’li yıllarda, Cool caz’ın yanı sıra Bebop’un modern halini alan Hard Bop stili de önem kazanmıştır. Bu stilde ise canlı ve karmaşık bir yapı göze çarpmaktadır. Bir yandan eski blues’un ağır hislerini ve ifadesini taşıyan “funky” adı verilen, diğer bir yandan ise Gospel şarkılarının cazın içine coşkuyla nüfuz ettiği “soul” adı verilen yeni bir icra tarzı kabul edilmiştir.

1960’lar Avant-Garde/Free Jazz: Atonal armonide çığır açılmıştır. Düzenli vuruşlar ve ölçünün ortadan kalkışı, yeni bir ritmik anlayışı ortaya çıkarmıştır. Dünya müzikleri cazın içine nufüz etmiştir. Daha serbest ve kolektif bir doğaçlama başlamıştır. Serbest cazda, dominanttan toniğe giden ve diğer bakımlardan serbest bırakılan tonal merkezli bir armoni yapısı hakimdir. Sunny Murray, Sahib Shihab, Jean-Luc Ponty, George Gruntz önde gelen isimlerindendir.

1970’ler: Bu dönemde doğaçlamaların rock ritimler ve elektronik tınılarla birleştirilmesinden fusion/caz rock stili doğmuştur. Eşliksiz müzik yapan solist ve ikili ortaya çıkmıştır. Ritim grupları -kontrbas ve davul- yoktur. Swing’e ve Bebop’a geri dönüş yaşanmıştır. Avrupalı müzisyenler kendi kökenlerine ait tonal yapıya uygun müzik icra etmeye başlamışlardır. Cazda, Rock ve çeşitli müzik kültürlerini bütünleştiren müzisyen tipi doğmaya başlamıştır. Miles Davis bu stilin önde gelen isimlerinden biridir.

1980’ler ve sonrası: Belirli bir stilden söz edilemez. Hiçbir stile bağlı kalmadan çalmanın kendisi bir stil olmuştur. Farklı ve uyuşmayan stil ögeleri çokluğundan bir birlik yaratılmıştır. Bu dönemdeki müzikal eğilimler:

- Neoklasizm
- Klasizm
- Serbest funk caz rock

- Dünya müziği
- No wave olarak adlandırılır (s. 22-80).

Bob Taylor'a göre (2000) caz ve klasik müzik bazı benzer unsurlara sahiptir. Klasik ve caz müziği tarihlerinde paralellikler gözükür. Bu paralellikleri anlamak doğaçlama becerilerini geliştirir ve melodilerde doğru stilleri bulmanıza yardımcı olur.

Klasik müzik ve Caz doğaçlama arasındaki bazı benzerlikler:

1) Temel form ve kompozisyonların yapısı
2) Melodik ve ritmik gelişim
3) İfade
4) Büyük ve küçük anahtarlar ve ölçekler
5) Akor ilerlemeleri
6) Sololar ve eşlik

Klasik müzik ve Caz doğaçlaması arasındaki bazı farklar:

1) Ritimler
2) Caz parçalarında bulunan doğaçlama sololar
3) Cazda orjinal melodiyi sanatçının özgürce değiştirmesi
4) Klasik ve Cazda kullanılan farklı enstrüman kombinasyonları (s. 4)

Caz müziği, klasik batı müziği ile armonik açıdan benzerlik gösterse de, birçok farklılık bulundurmaktadır. Klasik batı müziğinde notaya bağlı kalmak esastır. Fakat caz müziği denince ilk akla gelen şey doğaçlamadır. Doğaçlama tekniği, Türk Halk müziğinde "açış", Türk Sanat müziğinde "taksim", Klasik Batı müziğinde de bu tekniğe sadece "kadans" adını alır ve eserin belirli bölümünde yer verilir. Caz müziğinde icracı eserin armonik yapısını bozmadan kendine özgün şekillerde melodiyi bütünü ile istediği gibi çeşitlendirebilir.

Bir caz doğaçlamasını izlemenin bir yolu, solo şarkılarını dinlerken kafanızdaki şarkının melodisini seslendirmektir. Ancak doğaçlama hepsi olamaz ve cazın tamamı değildir. Duke Ellington ve Eddie Sauter gibi besteciler, neredeyse doğaçlamadan yoksun bazı caz kompozisyonları yazdılar. Ancak gerçek zorluk, bir besteci doğaçlamayı bir parçayla bütünleştirdiğinde gelir. Orkestral caz kompozisyonlarında doğaçlamacının, bestecisinin yarattığı bağlamda bir ifade hazırlamak için tüm kabiliyetlerini kullanması gerekiyor. Bu nedenle tüm caz müzisyenleri aynı zamanda bestecilerdir (Schoenberg, 2002, s. 79).

Berendt'in (2003) belirttiği gibi doğaçlamayı "How high the moon" teması ile örneklendirecek olursak, parça başlangıcının, armonik yapısı ve üç önemli caz müzisyeninin bu armoniler üzerinden yaptığı üç farklı doğaçlama görülmektedir. Örnekteki bu birbirinden farklı olan doğaçlamalar aynı armoniyi temel alsa da, ayrı melodik çizgiler barındırmaktadır. Bu üç çizgi arasında melodi açısından hiçbir ilişki olmasa da, aradaki bağlantıyı How High the Moon'un armonileri sağlar (s. 187).

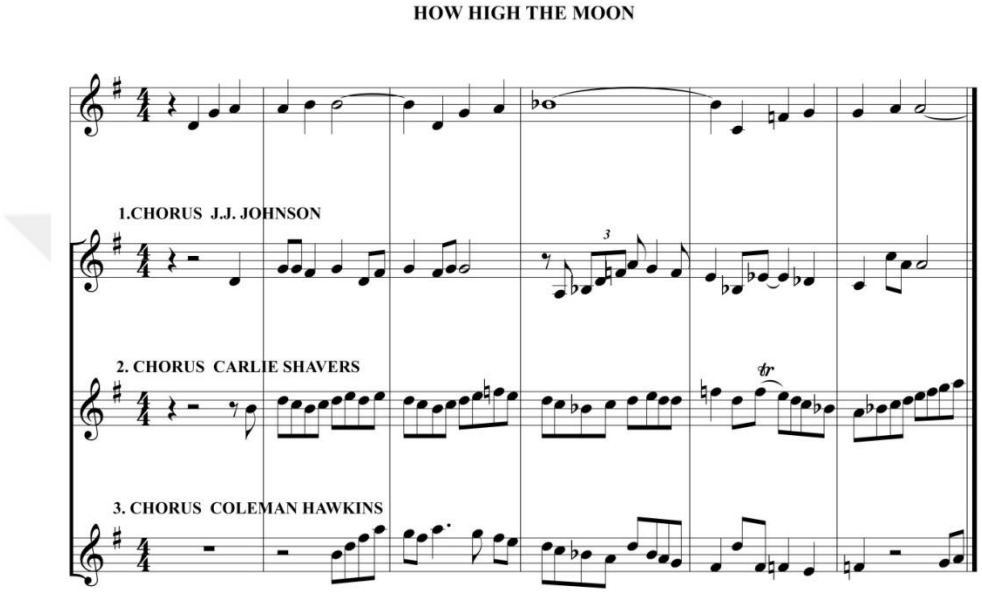

Şekil 19. How high the moon (doğaçlama örneği) Berendt. J. E. (2003). *Caz kitabı Ragtime'dan fusion ve sonrasına.* (N. Ozan, Çev.), İstanbul: Ayrıntı.

Caz Eğitimi

Babacan (2011)'a göre, Caz müziği ve armonisi, ritmik yapısı ve doğaçlamaya dayanan melodi tarzı ile ayrı bir öneme sahip olan özgür bir müziktir. Bununla birlikte caz müziğini ve armonisini sadece popüler müzik türü içerisinde düşünmek yanlış bir tanım olacaktır. Geçirdiği gelişim evreleriyle 19. yüzyılın sonundan başlayarak klasik müzik de dâhil olmak üzere diğer müzik türleriyle etkileşime girerek gitgide bütün dünyada kullanılan, gelişen ve hatta eğitim müziği içerisinde yer alan, bilimsel olarak araştırılan ve pedagojik yaklaşımları geliştirilerek kullanılan bir tür olmaya başlamıştır (s. 95).

Amerika'da ortaya çıkan caz müziği, 1930- 1950'li yıllarda müzik eğitiminde olumsuz bir tutumla karşı karşıya kalmasına rağmen, 1960'lı yıllarda bu durum değişmeye başlamıştır. 1970'lerin ortalarından 1980'lerin başına kadar, müzik eğitimi cazın onaylanmasına işaret

etmeye başlamıştır. 21. Yüzyılda hala caz eğitimi eleştirilse de, Amerika'da müzik eğitiminin hayati bir parçası olarak kabul edilmektedir.

Yurt dışında cazın gelişmesi ve caz eğitimi adına;

Yurt dışında bulunan bazı okullarda klasik müzik meslektaşları ile birlikte çalışıp pratik yapan caz öğrencileri bulunmaktadır.

Günümüzde öğrencilerin caz çalışmalarına devam edebilecekleri 120'den fazla Amerikan kolej ve üniversitesi bulunmaktadır.

Jazz eğitimi, Avrupa, Avustralya ve Güney Afrika'da kurulan orta öğretim sonrası lisans programlarıyla önemli bir kültürel ihracat haline gelmiştir; Kanada'da 76 kurumda 160'tan fazla caz dersi bulunmaktadır ve bunlardan 10'u caz çalışmalarında lisans derecesi vermektedir.

Bazı müzik eğitimi bölümlerinde caz pedagoji kursları bulunmaktadır.

İlkokulda ortaya çıkıp ortaokullarda giderek yaygınlaşan caz toplulukları bulunmaktadır.

Yurt dışında Caz eğitimi veren eğitim kurumlarına örnek olarak:

Boston'da bulunan Berklee Müzik Topluluğu başlangıçta 1945 yılında Schillinger Evi adı altında kurulmuştur. Berklee, Grammy ödüllü sanatçılar yetiştirmiş dünyadaki en büyük bağımsız kolej olarak biliniyor.

Üç üniversite, caz çalışmalarında doktora derecesi sunmaktadır. Bunlar; Miami Üniversitesi, New York Üniversitesi ve Güney Kaliforniya Üniversitesi'dir.

Jazz Thelonious Monk Enstitüsü, dünya çapındaki gençler için yaratıcı düşünce, merak, pozitif bir benlik imgesi sağlamaya yardımcı olan, kamuya açık bir okul olarak caz eğitimi programları sunmaktır. (Murphy, 1994)

Türkiye'de cazın gelişmesi ve caz eğitimi adına;

İstanbul'da bulunan "37 Sanat Merkezi", kişiye özgü caz eğitimi konseptiyle caz armonisi, solfej, ensemble, enstrüman ve vokal eğitimleri vermektedir.

Bahçeşehir Üniversitesi Sanat Birimi'nce (BAUART) düzenlenen BAU Caz Okulu Sertifika Programı sonunda katılımcılara sertifikanın da verildiği Caz Okulu'nda tüm öğrenciler, armoni, solfej, kulak, caz tarihi içinde caz stilleri analizi, ritmik çalışmalar veya ensemble gibi genel müzik teorisi ve performans dersleri almaktadır.

İstanbul Bilgi Üniversitesi, 1998 yılında caz eğitimi vermek üzere açılmış olup, Türkiye'nin yetenekli gençlerinin caz müziğin ustalarıyla buluştuğu ve mezun olduklarında yeni ufuklara yelken açtıkları bir okuldur. Türkiye müzik sahnesinin günümüzdeki önemli ustaları bu okulda yetişmiştir. 2005 yılından itibaren Müzik Bölümü, sınırlarını caz müziğinin ötesine taşıma kararı alıp, müziğin her alanına eşit mesafede durmaya başlamıştır.

Hacettepe Üniversitesi, Türkiye'de bir ilke imza atarak, Caz Anasanat Dalı kurmuştur. Türkiye'nin Devlet Konservatuvarı bünyesinde caz müzik eğitimi veren ilk birim olmakla birlikte, lisans programıyla caz müziğinin tüm alt disiplinlerine yönelik çağdaş yöntem ve tekniklerle eğitim vererek uluslararası alandaki güncel çalışmaları yakından takip etmektedir.

Yukarda belirttiğimiz gibi bu kurumlarda performans ağırlıklı program uygulanmaktadır. Müzik öğretmenliği eğitimi boyutunda caz müziğini değerlendirecek olursak Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki eğitimin genel amacı milli eğitim bakanlığına bağlı tüm öğretim kademelerine müzik öğretmeni yetiştirmektir. Milli eğitime bağlı ortaokul ve lise kademelerinde müzik dersi programında caz müzikleri popüler müzikler ve müzik türleri adı altında yer almaktadır. Müzik öğretmeni bu tür müziklere yönelik bilgi ve becerilerle de donatılmış olması gerekmektedir. Bu bilgi ve becerilerin müzik öğretmenliği programlarındaki müzik bilgisi dersleri ve performans derslerinden elde edilmesi beklenen bir durumdur. Esas amacı milli eğitime bağlı ortaokul ve liselere müzik öğretmeni yetiştirmek olan M.E. anabilim dallarında performansa dayalı bir ders olan bireysel çalgı keman eğitimi repertuarında da bu müzik türünün yer alması doğal bir beklentidir.

Kemanda Caz Müziği

Avrupa çalgılarının caz müziğinde kullanılabilirliğini belirten yorumu göz önüne alınırsa, klasik batı müziği dünyasında yaylı çalgılar arasında en fazla üne sahip enstrüman olarak tanınan keman, caz müziğinde de 60'lı yıllarda hak ettiği değeri görmeye başlamıştır. Jazz keman performansları 20.yy 'ın ilk onlu yıllarında ortaya çıkmıştır.

Keman, yapısı ve teknik boyutları bakımından çoğu müzik türünde yer alabilecek çok yönlü bir çalgıdır. Caz müziğinde keman, ezgi ve ritim (Chopping tekniği) olarak her iki bölümde de kullanılabilir.

Birçok kemancı kendi enstrümanlarının çok yönlülüğünü kabul etmeyi reddetmektedir. Kemancı, bir caz bandında bulunabilir, avangart bir grupta doğaçlama yapabilir. Elektronik gitarlara ve bir rock grubunda bas melodileriyle eşlik edebilir. Elektronik ve tekno müziğe yeni bir boyut katabilir. Keman, sadece bir senfoni orkestrasında olmanın veya solo konçerto çalmanın yanı sıra müzikal örneklerde de kullanılabilir (Olsen, 2009, s. 1).

Bu türün öncüleri olarak 1900 lü yılların ünlü caz kemancıları olan Joe Venuti, Eddie South, Stephane Grappelly, Noel Pointer gibi isimler caz keman tarihinde önemli yere sahiptir.

> Caz tarihinin ilk solist kemancısı Joe Venuti'dir. Charlie Johnson'daki Edgar Sampson ya da 1929'da Noble Sissle 'in keman seksiyonunun iki kemancısından biri Juice Wilson gibi birden fazla enstrüman çalan birçok müzisyen, zayıf bir sesi olmasına rağmen bavullarında bir keman taşırlar. Bütün çalgıcılar kendi üsluplarıyla hem klasik kemanın akademik tekniğine hem de kötü köy kemanlarının ampirik tekniklerine başvururlar" (Bergerot, 2001 s. 71-72).

Dünya çapında bu kadar yaygın olmasına rağmen, ülkemizde caz müziğinin keman için uyarlanmış kaynakları pek fazla bulunmamaktadır. Bu nedenle genellikle üflemeli çalgılara ait veya vokaller için yazılmış caz eserleri kemana uyarlanmaktadır.

Caz müziği ile ilgili, günlük hayatta kullandığımız teknoloji ile bağlantılı birçok program mevcuttur. Bunlar telefon uygulamalarında bile birtakım programlarla karşımıza çıkmaktadır. Bu programlar eğitim amaçlı kurumlardan ziyade daha çok bireysel olarak bu müzik tarzıyla ilgilenen kişilerce kullanılmaktadır. Bu metotlardan ve programlardan müzik eğitimindeki bireysel çalgı keman eğitiminde faydalanılması amaçlanmalıdır.

Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki müzik eğitimcilerinin yazmış olduğu metot veya çalışmalar göz önüne alındığında, caz müziğinin keman eğitiminde kaynak açısından kullanımı yetersizdir. Caz müziğinin, müzik eğitimi alanında kullanılabilirliğine yönelik çalışmalar yapılmıştır fakat keman eğitimine yönelik herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Yükseköğretim kurumlarına ait üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerinde verilen keman çalgısına yönelik yapılan araştırmalarda batı müziği teknikleri, makamsal etüt ve egzersizlere dayalı çalışmalar yapılmıştır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmada izlenen yöntem, yöntemin genel niteliği, evren ve örneklem ile araştırma için gerekli veriler; verilerin toplanmasına ilişkin bilgiler, toplanan verilerin işlenip çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel teknikler yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, caz eser ve etütlerinin keman eğitiminde kullanılabilirliğine ilişkin öğretim elemanları görüşlerinin belirlenmesine yönelik olması nedeniyle betimsel bir araştırmadır.

"Betimsel araştırmalar, bize o olgunun niçin öyle olduğunu, o ilişkinin niçin öyle kurulduğunu açıklamazlar onun yerine olgularda neyin olduğunu, nelerin neler ile birlikte olduğunu bildirirler. Bu tip araştırmalarda hipotez, gözlem ve yorumlama aşamalarından geçilir" (Çetin, 2016).

Araştırmaya konu olan etüt ve eserler öncelikle uzman gözetimi altında belirlenen öğrenciler üzerinde uygulanmıştır. Daha sonra araştırmaya konu olan kitaplar, örneklemi oluşturan öğretim elemanlarına dağıtılmış, eser ve etütlerin hangi sınıfa uygun olduğuna dair görüşlerin yazılması istenmiştir. 1 aylık bir süre sonucunda veriler anket yoluyla toplanmıştır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliğindeki bireysel çalgı keman eğitimi dersi veren 11 öğretim elemanı oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise ulaşılabilen 9 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Bu bağlamda, çalışma grubunun %82'sine ulaşılmış olduğu sonucuna varılmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırma için öncelikle iki öğretim elemanına verilen Jazz&Blues Playalong Solos For Violin ve Stylistic Etudes For Solo Violin kitapları, 1 ay süresince incelenmiş ve öğretim elemanları tarafından öğrencileri ile çalışılmıştır. Daha sonra araştırma için gerekli verilerin toplanması amacıyla Jazz&Blues Playalong Solos For Violin ve Stylistic Etudes For Solo Violin kitapları, 9 öğretim elemanına dağıtılmış, anket yoluyla bu kitaplar hakkındaki görüşler toplanmıştır.

Verilerin Çözümlenmesi ve Yorumlanması

Bu araştırmada görüş toplama, kaynak ve belge tarama gibi elde edilen veriler çetelenerek gruplandırılmış ve nicelleştirilmiştir. Bulgular önce tablolar halinde gösterilmiş ve ardından sözel olarak ifade edilmiştir. Öğretim elemanları ile yüz yüze yapılan görüşme sonuçları nitel veriler olarak oluşturulmuştur.

Bulgulardan çıkan sonuçlar özetlenerek tartışılmış, önerilerde bulunulmuştur.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde öğretim elemanları ile yapılan görüşme sonuçlarından elde edilen bulgular ve yorumlarına verilmiştir.

Bu bölümde toplanmış olan verilerin araştırma problemi çerçevesinde çözümlenmesiyle elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular 4 ana başlık altında toplanmıştır.

Öğretim elemanlarının;

1. Lisans eğitimleri ve eğitim dışı deneyimleri boyunca caz müziğine ilişkin görüşleri
2. Verdikleri keman eğitimi dâhilinde caz müziği çaldırıp, çaldırmadıklarına ilişkin görüşleri
3. Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında yer alan eserlerin hangi sınıf düzeyine uygun olduğuna ilişkin görüşleri
4. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında yer alan eserlerin hangi sınıf düzeyine uygun olduğuna ilişkin görüşleri

Lisans Eğitimleri ve Eğitim Dışı Deneyimleri Boyunca Caz Müziğine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Öğretim elemanlarının keman eğitimi sürecinde daha önce caz müziği ile ilgili çalışma (icra, teori vb…) yapıp yapmadıklarına ilişkin görüşleri Tablo 1'deki gibidir.

Tablo 1.

Öğretim Elemanlarının Keman Eğitimi Sürecinde Daha Önce Caz Müziği ile İlgili Çalışma Yapıp Yaptınız Mı? Sorusuna İlişkin Görüşleri

İstatistik Görüş	Frekans	%
Evet	3	33.33
Hayır	6	66.66
Toplam	9	100

Tablo 1'de görüldüğü gibi lisans ve lisans dışı eğitiminizde kemanda caz müziği çaldınız mı sorusuna öğretim elemanlarının %33'ü evet, %66'sı hayır cevabını vermiştir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun caz müziği çalmadıklarını göstermektedir. Görüşme sonucu elde edilen verilerden, Caz müziği ile ilgilenen öğretim elemanlarının genç kuşak eğitimci oldukları anlaşılmıştır. Genç kuşak eğitimcilerin teknolojiyle daha içli dışlı olması, farklı müzik türlerine ilgi duyması bu sonucu ortaya çıkarmıştır.

Verdikleri Keman Eğitimi Dâhilinde Caz Müziği Çaldırıp, Çaldırmadıklarına İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Öğretim elemanlarının keman eğitimi sürecinde caz müziği (eserleri /etütleri) çaldırıp, çaldırmadığına ilişkin görüşleri Tablo 2'deki gibidir.

Tablo 2.

Öğretim Elemanlarının Öğrencilerinize Verdiğiniz Keman Eğitimi Dahilinde Caz Müziği Çaldırdınız Mı? Sorusuna İlişkin Görüşleri

İstatistik Görüş	Frekans	%
Evet	1	11.11
Hayır	8	88.88
Toplam	9	100

Tablo 2'de görüldüğü gibi öğrencilerinize verdiğiniz keman eğitimi dahilinde caz müziği çaldırdınız mı? sorusuna öğretim elemanlarının %11'i evet, %88'i hayır cevabını vermiştir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun caz müziği çaldırmadığını göstermektedir. Her ne kadar tablo 1'de 3 öğretim elemanı caz müziği ile

ilgilenip icra etmiş olsa da 2'de görüldüğü gibi 1 öğretim elemanının öğrencilere çaldırdığı görülmektedir. Bu durum öğretim elemanlarının müfredata bağlı kaldıkları ve müfredat dışı bir program uygulamadıklarını göstermektedir.

Öğretim Elemanlarının Stylistic Etudes for Solo Violin Kitabındaki Etütlere İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Öğretim elemanlarının verdikleri Stylistic Etudes for Solo Violin kitabı hakkında bilgilerine ilişkin görüşleri Tablo 3'deki gibidir.

Tablo 3.

Öğretim Elemanlarının Stylistic Etudes For Solo Violin Kitabı Hakkında Bilginiz Var Mıydı? Sorusuna İlişkin Görüşleri

İstatistik Görüş	Frekans	%
Evet	2	22.22
Hayır	7	77.77
Toplam	9	100

Tablo 3'de görüldüğü gibi Stylistic Etudes for Solo Violin kitabı hakkında bilginiz var mıydı? sorusuna öğretim elemanlarının %22'si evet, %77'si hayır cevabını vermiştir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının kitap hakkında bilgi sahibi olmadıklarını gösteriyor. Evet cevabı veren yeni kuşak öğretim elemanlarının caz müziğiyle ilgili olduğunu fakat hayır cevabı veren öğretim elemanlarının kendi gördükleri klasik eğitim müfredatına bağlı kalarak, verdikleri eğitime de yansıttıkları bahsedilebilir.

Öğretim elemanlarının Stylistic Etudes For Solo Violin kitabında bulunan The Retake Samba adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 4'teki gibidir.

Tablo 4.

Öğretim Elemanlarının The Retake Samba Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
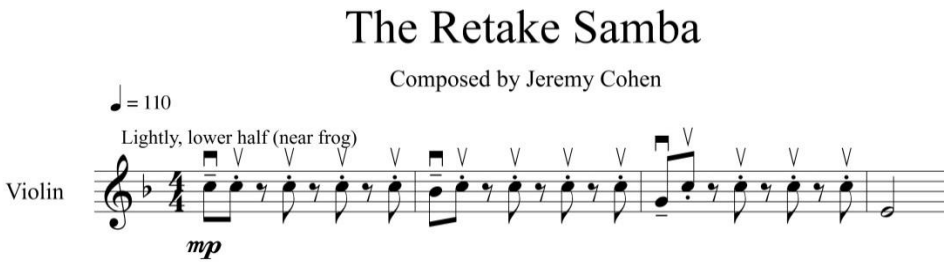
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	4	44.44
2. Sınıf	4	44.44
3. Sınıf	1	11.11
4. Sınıf	0	0
Toplam	9	100

Tablo 4'de görüldüğü gibi The Retake Samba adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna, öğretim elemanlarının %44.44'ü 1. sınıf, %44.44'ü 2. sınıf, %11.11'i 3. sınıf, %0'ı 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun The Retake Samba adlı etütü 1. ve 2. sınıf seviyesine uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında bulunan Tango Eight adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 5'teki gibidir.

Tablo 5.

Öğretim Elemanlarının Tango Eight Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
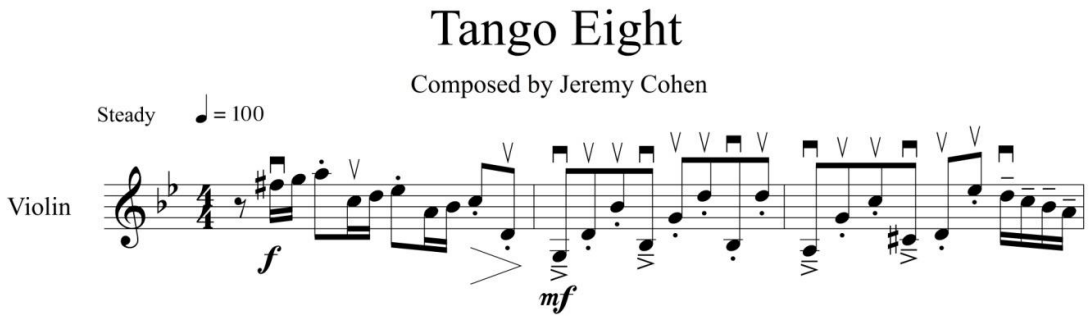
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	0	0
2. Sınıf	1	11.11
3. Sınıf	2	22.22
4. Sınıf	6	66.66
Toplam	9	100

Tablo 5'te görüldüğü gibi Tango Eight adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %0'ı 1. sınıfa, %11'i 2. sınıfa, %22'si 3. sınıfa, %66'sı 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Tango Eight adlı etüdü 4. sınıf seviyesine uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Stylistic Etudes For Solo Violin kitabında bulunan Chorito adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 6'daki gibidir.

Tablo 6.

Öğretim Elemanlarının Chorito Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
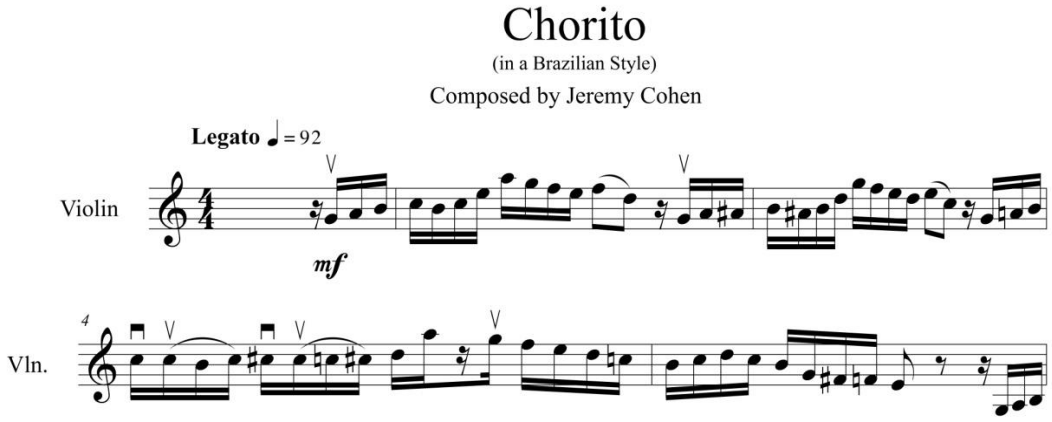
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	0	0
2. Sınıf	4	44.44
3. Sınıf	4	44.44
4. Sınıf	1	11.11
Toplam	9	100

Tablo 6'da görüldüğü gibi Chorito adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %0'ı 1.sınıf, %44'ü 2. sınıf, %44'ü 3. sınıf, %11'i 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Chorito adlı etüdü 2. ve 3. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında bulunan Blues Etude adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 7'deki gibidir.

Tablo 7.

Öğretim Elemanlarının Blues Etude Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
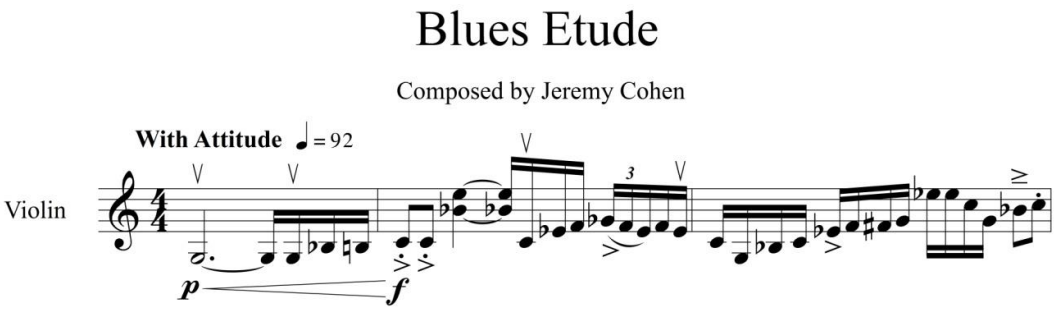
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	0	0
2. Sınıf	1	11.11
3. Sınıf	0	0
4. Sınıf	8	88.88
Toplam	9	100

Tablo 7'de görüldüğü gibi Blues Etude adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %0'ı 1. sınıfa, %11'i 2. sınıfa, %0'ı 3. sınıfa, %88'i 4. sınıfa uygun olduğu görüşündedir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Blues Etude adlı etüdü 4. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında bulunan Half Step Hiatus adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 8'deki gibidir.

Tablo 8.

Öğretim Elemanlarının Half Step Hiatus Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
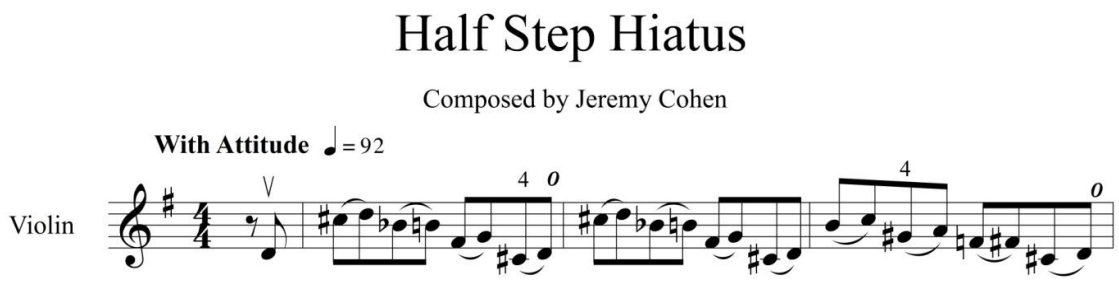
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	0	0
2. Sınıf	4	44.44
3. Sınıf	3	33.33
4. Sınıf	2	22.22
Toplam	9	100

Tablo 8'de görüldüğü gibi Half Step Hiatus adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %0'ı 1. sınıf, %44'ü 2. sınıf, %33'ü 3. sınıf, %22'si 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Half Step Hiatus adlı etüdü 2. sınıf seviyesine uygun bulduğunu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında bulunan The String Crossing – Can You Handel It? adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 9'daki gibidir.

Tablo 9.

Öğretim Elemanlarının The String Crossing – Can You Handel It? Adlı Etüdün Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
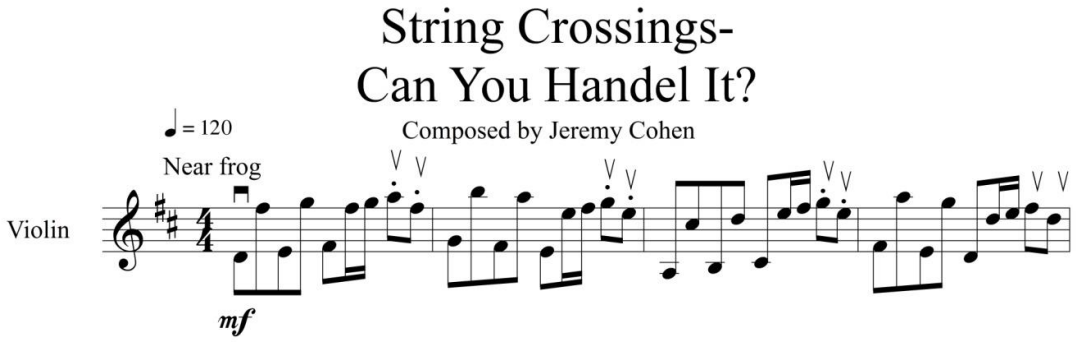
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	0	0
2. Sınıf	1	11.11
3. Sınıf	3	33.33
4. Sınıf	5	55.55
Toplam	9	100

Tablo 9'da görüldüğü gibi The String Crossing – Can You Handel It? adlı etüdün hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %0'ı 1. sınıf, %11'i 2. sınıf, %33'ü 3. sınıf, %55i 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun The String Crossing – Can You Handel It? adlı etüdü 4. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim Elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Öğretim elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabı hakkında bilgileri olup olmadığına ilişkin görüşleri Tablo 10'daki gibidir.

Tablo 10.

Öğretim Elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin Kitabı Hakkında Bilginiz Var Mıydı? Sorusuna İlişkin Görüşleri

İstatistik Görüş	Frekans	%
Evet	2	22.22
Hayır	7	77.77
Toplam	9	100

Tablo 10'da görüldüğü gibi Jazz & Blues Playalong Solos For Violin kitabı hakkında bilginiz var mıydı? sorusuna öğretim elemanlarının %22'si evet, %77'si hayır cevabını vermiştir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının kitap hakkında bilgi sahibi olmadıklarını gösteriyor. Evet cevabı veren yeni kuşak öğretim elemanlarının caz müziğiyle ilgili olduğunu fakat hayır cevabı veren öğretim elemanlarının kendi gördükleri klasik eğitim müfredatına bağlı kalarak, verdikleri eğitime de yansıttıkları bahsedilebilir.

Öğretim elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan A Night in Tunusia adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 11'deki gibidir.

Tablo 11.

Öğretim Elemanlarının A Night in Tunusia Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
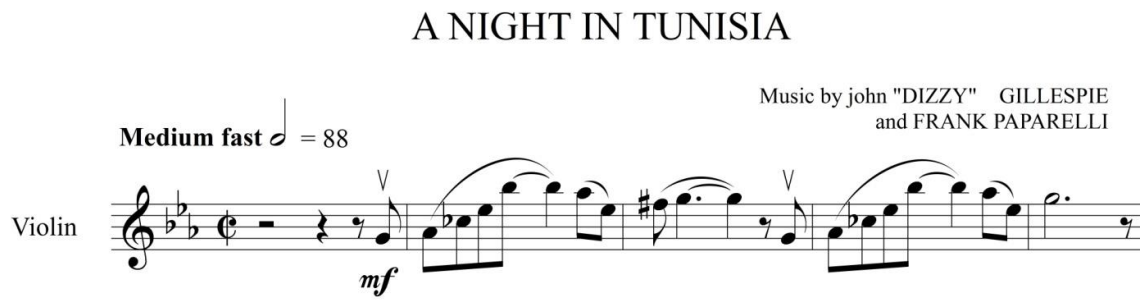
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	3	33.33
2. Sınıf	1	11.11
3. Sınıf	2	22.22
4. Sınıf	3	33.33
Toplam	9	100

Tablo 11'de görüldüğü gibi A Night in Tunusia adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %33'ü 1. sınıf, %11'i 2. sınıf, %22'si 3. sınıf, %33'ü 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun A Night in Tunusia adlı eseri 1. ve 4. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir. Bireysel çalgı (keman) derslerinde belirli bir müfredat olsa da bu derslerin işlenişi öğrencilerin bireysel performanslarına göre farklılık göstermektedir. Buradaki 1. sınıf ve 4.sınıftaki eşit oranın öğretim elemanlarındaki öğrencilerin keman derslerindeki bireysel performansına göre farklılık gösterdiği düşünülebilir.

Öğretim elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Bernie's Tune adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 12'deki gibidir.

Tablo 12.

Öğretim Elemanlarının Bernie's Tune Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri

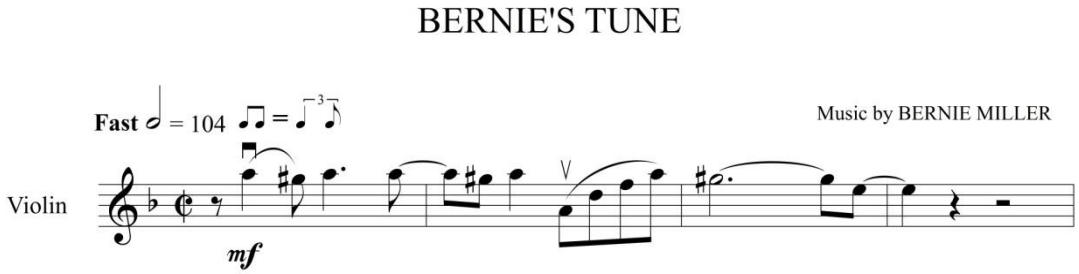

İstatistik Görüş	Frekans	Yüzde (%)
1. Sınıf	5	55.55
2. Sınıf	1	11.11
3. Sınıf	3	33.33
4. Sınıf	0	0
Toplam	9	100

Tablo 12'de görüldüğü gibi Bernie's Tune adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %55'i 1. sınıf, %11'i 2. sınıf, %33'ü 3. sınıf, %0'ı 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Bernie's Tune adlı eseri 1. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz&Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Cry Me A River adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 13'teki gibidir.

Tablo 13.

Öğretim Elemanlarının Cry Me A River Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
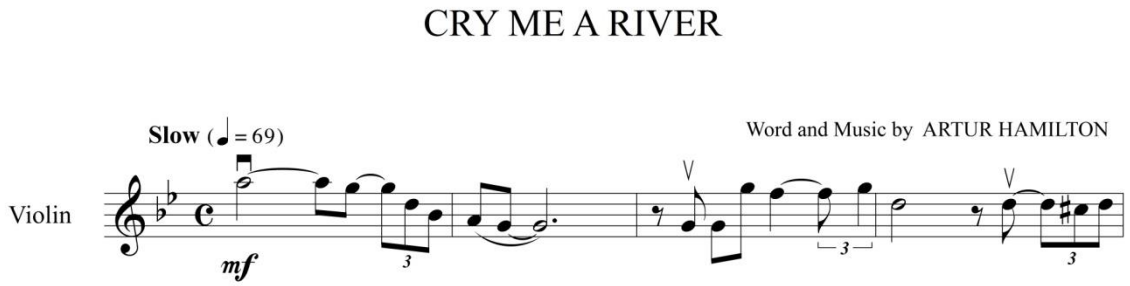
İstatistik Görüş	Frekans	%
1.Sınıf	6	66.66
2.Sınıf	0	0
3.Sınıf	3	33.33
4.Sınıf	0	0
Toplam	9	100

Tablo 13'de görüldüğü gibi Cry Me A River adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %66'sı 1. sınıf, %0'ı 2. sınıf, %33'ü 3. sınıf, %0'ı 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Cry Me A River adlı eseri 1. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Fever adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 14'deki gibidir.

Tablo 14.

Öğretim Elemanlarının Fever Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
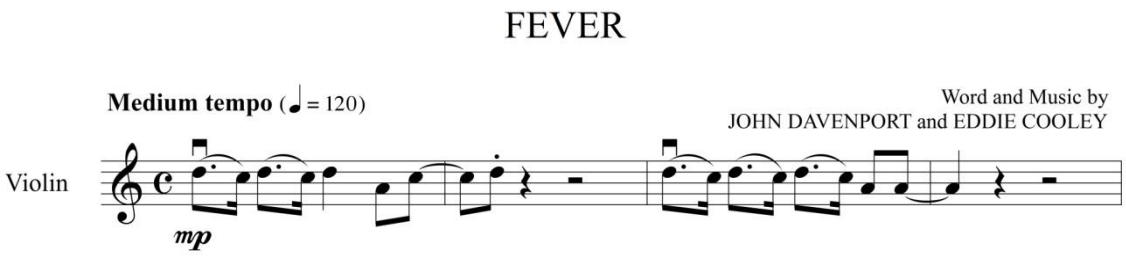
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	5	55.55
2. Sınıf	4	44.44
3. Sınıf	0	0
4. Sınıf	0	0
Toplam	9	100

Tablo 14'de görüldüğü gibi Fever adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %55'i 1. sınıfa, %44'ü 2. sınıf, %0'ı 3. sınıf, %0'ı 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Fever adlı eseri 1. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz&Blues Playalong Solos For Violin kitabında bulunan Fly Me To The Moon adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 15'teki gibidir.

Tablo 15.

Öğretim Elemanlarının Fly Me to The Moon Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
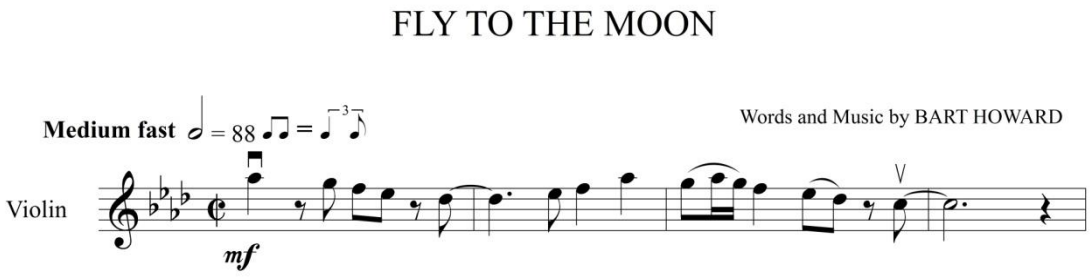
İstatistik Görüş	Frekans	Yüzde (%)
1. Sınıf	2	22.22
2. Sınıf	2	22.22
3. Sınıf	3	33.33
4. Sınıf	2	22.22
Toplam	9	100

Tablo 15'te görüldüğü gibi Fly Me To The Moon adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %22'si 1. sınıf, %22'si 2. sınıf, %33'ü 3. sınıf, %22'si 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Fly Me To The Moon adlı eseri 3.sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz&Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan God Bless The Child adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 16'daki gibidir.

Tablo 16.

Öğretim Elemanlarının God Bless The Child Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
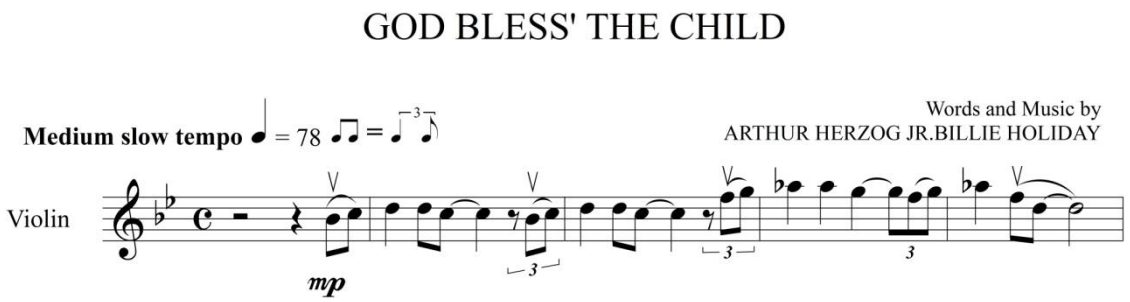
İstatistik Görüş	Frekans	Yüzde (%)
1. Sınıf	6	66.66
2. Sınıf	2	22.22
3. Sınıf	1	11.11
4. Sınıf	0	0
Toplam	9	100

Tablo 16'da görüldüğü gibi God Bless The Child adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %66'sı 1. sınıf, %22'si 2. sınıf, %11'i 3. sınıf, %0'ı 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun God Bless The Child adlı eseri 1. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Harlem Nocturne adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 17'deki gibidir.

Tablo 17.

Öğretim Elemanlarının Harlem Nocturne Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
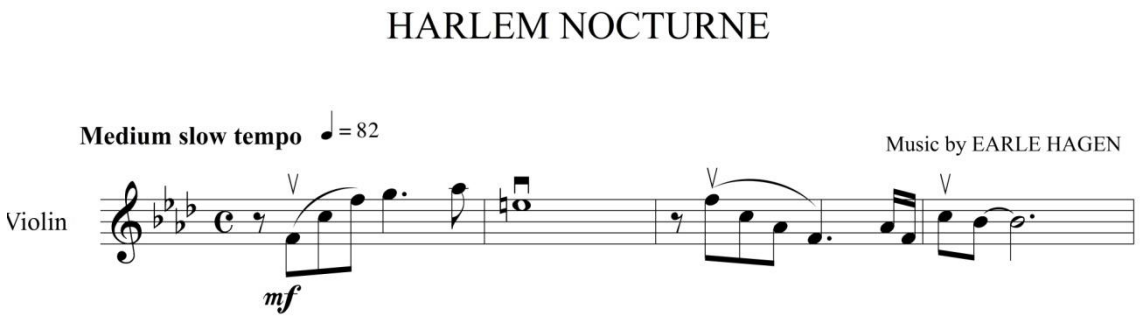
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	1	11.11
2. Sınıf	1	11.11
3. Sınıf	4	44.44
4. Sınıf	3	33.33
Toplam	9	100

Tablo 17'de görüldüğü gibi Harlem Nocturne adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %11'i 1. sınıf, %11'i 2. sınıf, %44'ü 3. sınıf, %33'ü 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Harlem Nocturne adlı eseri 3. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz&Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Moonglow adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 18'deki gibidir.

Tablo 18.

Öğretim Elemanlarının Moonglow Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
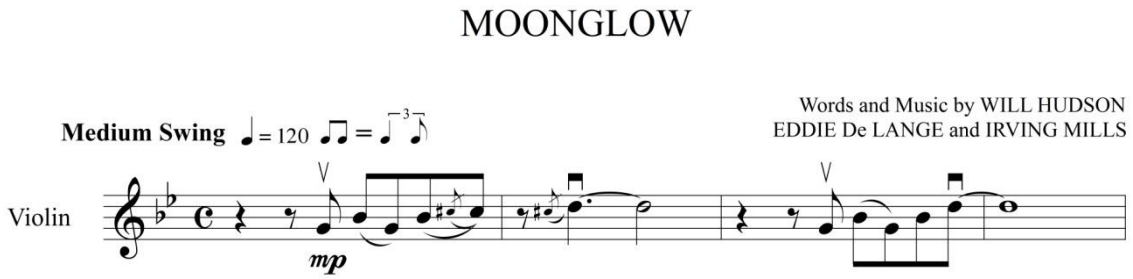
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	2	22.22
2. Sınıf	3	33.33
3. Sınıf	4	44.44
4. Sınıf	0	0
Toplam	9	100

Tablo 18'de görüldüğü gibi Moonglow adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %22'si 1. sınıf, %33'ü 2. sınıf, %44'ü 3. sınıf, %0'ı 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Moonglow eseri 3. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz&Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan One Note Samba adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 19'daki gibidir.

Tablo 19.

Öğretim Elemanlarının One Note Samba Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri

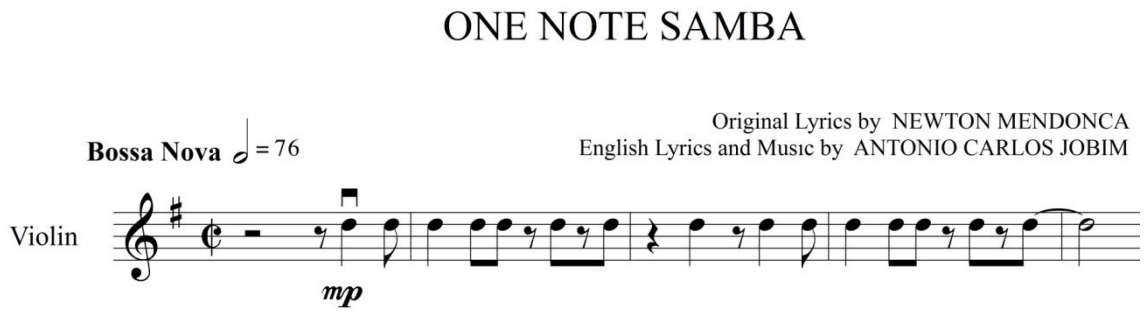

İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	1	11.11
2. Sınıf	2	22.22
3. Sınıf	5	55.55
4. Sınıf	1	11.11
Toplam	0	100

Tablo 19'da görüldüğü gibi One Note Samba adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %11'i 1. sınıf, %22'si 2. sınıf, %55'i 3. sınıf, %11'i 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir. Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun One Note Samba eseri 3. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz&Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Opus One adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 20'deki gibidir.

Tablo 20.

Öğretim Elemanlarının Opus One Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri

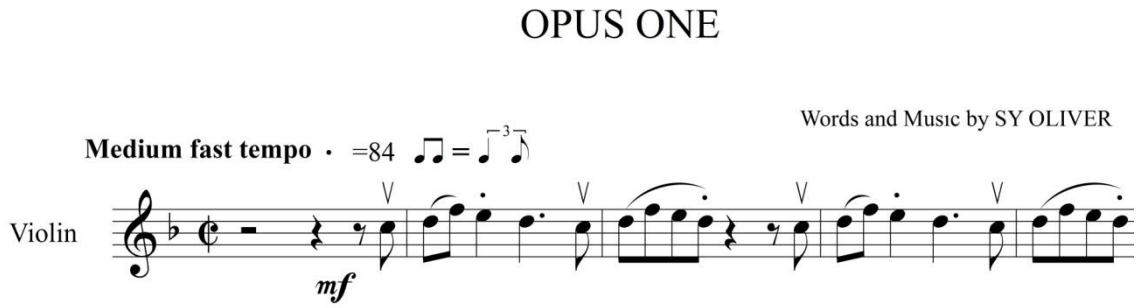

İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	1	11.11
2. Sınıf	2	22.22
3. Sınıf	4	44.44
4. Sınıf	2	22.22
Toplam	9	100

Tablo 20'de görüldüğü gibi Opus One adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %11'i 1. sınıf, %22'si 2. sınıf, %44'ü 3. sınıf, %22'si 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Opus One eseri 3. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Satin Doll adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri tablo 21'deki gibidir.

Tablo 21.

Öğretim Elemanlarının Satin Doll Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
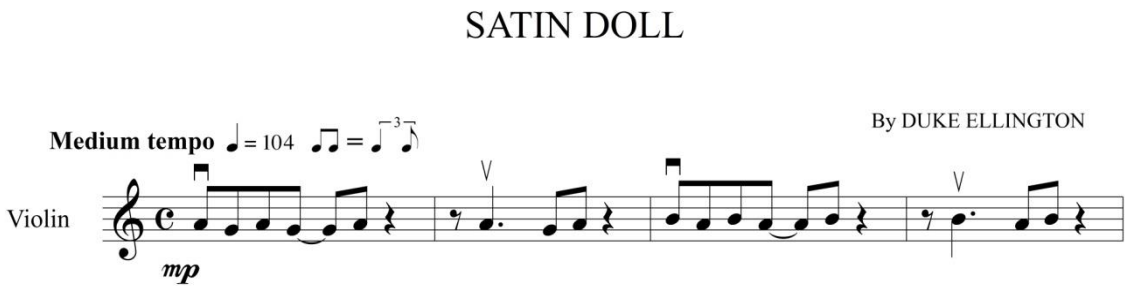
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	3	33.33
2. Sınıf	2	22.22
3. Sınıf	4	44.44
4. Sınıf	0	0
Toplam	9	100

Tablo 21'de görüldüğü gibi Satin Doll adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %33'ü 1. sınıf, %22'si 2. sınıf, %44'ü 3. sınıf, %0'ı 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Satin Doll eseri 3. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Desafinado adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 22'deki gibidir.

Tablo 22.

Öğretim Elemanlarının Desafinado Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
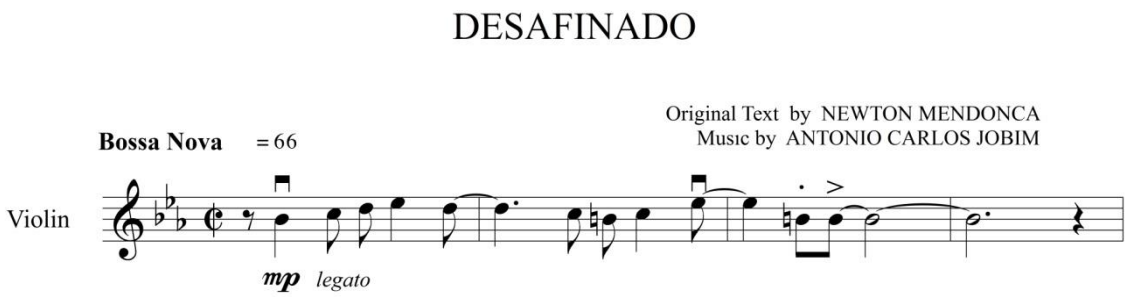
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	2	22.22
2. Sınıf	2	22.22
3. Sınıf	2	22.22
4. Sınıf	3	33.33
Toplam	9	100

Tablo 22'de görüldüğü gibi Desafinado adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %22'si 1. sınıf, %22'si 2. sınıf, %22'si 3. sınıf, %33'ü 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Desafinado eseri 4. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Take The “A” Train adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 23’deki gibidir.

Tablo 23.

Öğretim Elemanlarının Take The “A” Train Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
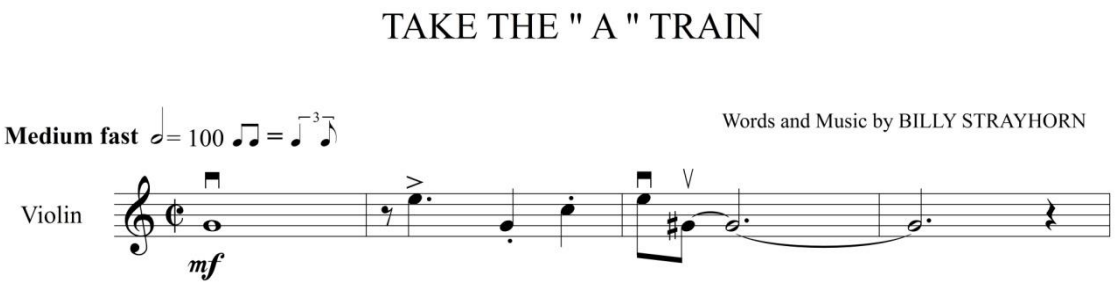
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	2	22.22
2. Sınıf	3	33.33
3. Sınıf	1	11.11
4. Sınıf	3	33.33
Toplam	9	100

Tablo 23’de görüldüğü gibi Take The “A” Train adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %22’si 1. sınıf, %33’ü 2. sınıf, %11’i 3. sınıf, %33’ü 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Take The “A” Train eseri 2. ve 4. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Jazz&Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Yard Bird Suite adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğuna ilişkin görüşleri Tablo 24'deki gibidir.

Tablo 24.

Öğretim Elemanlarının Yard Bird Suite Adlı Eserin Hangi Sınıfa Uygun Olduğuna İlişkin Görüşleri
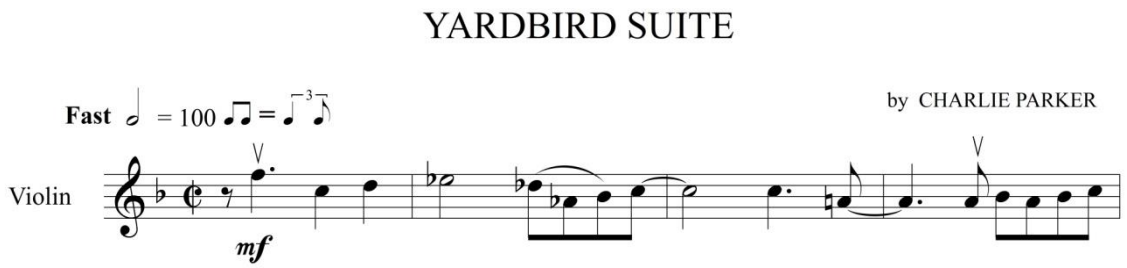
İstatistik Görüş	Frekans	%
1. Sınıf	1	11.11
2. Sınıf	2	22.22
3. Sınıf	2	22.22
4. Sınıf	4	44.44
Toplam	9	100

Tablo 24'de görüldüğü gibi Yard Bird Suite adlı eserin hangi sınıfa uygun olduğu sorusuna öğretim elemanlarının %11'i 1. sınıf, %22'si 2. sınıf, %22'si 3. sınıf, %44'ü 4. sınıf olarak görüş bildirmişlerdir.

Bu durum örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Yard Bird Suite eseri 4. sınıf seviyesini uygun bulduğu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının Stylistic Etudes for Solo Violin ve Jazz & Blues Playalong Solos For Violin kitapları hakkındaki genel görüşleri:

Örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının 2'si keman eğitimine kısmen uygun bulduklarını, 7si de tamamen uygun olduğunu ifade etmişlerdir. Uygun bulan öğretim elemanları bu kitapları müziksel ve kültürel açıdan geliştirici bulduklarını, kısmen uygun bulan öğretim elemanları ise bu kitapları öğrencilerin seviyesi için zorlayıcı bulduklarını vurgulamıştır. Öğretim elemanları Jazz and Blues Playalong Solos for Violin ve Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarının keman eğitimine uygun olduğu ve müfredata uygun seviyelerde olduğu görüşündedir.

Öğretim elemanları Jazz&Blues Playalong Solos For Violin ve Stylistic Etudes For Solo Violin kitaplarının keman eğitiminde kullanılması dahilinde entonasyonu geliştirici, parçalarda sıkça kullanılan tonalite değişiminin işitme becerisi, armoni ve ton bilgisine katkı sağlayıcı, tartımsal farklılıkların bulunduğu eser ve etütlerde, ritim duygusunu geliştirici olacağı görüşündedir.

Örneklem oluşturan 9 öğretim elemanlarının 5'i, kitapların müfredatta yer almasa bile, konser programlarında ve bireysel ilgi dahilinde derslerde çaldırılabileceğini görüşündedir. Örneklemi oluşturan 9 öğretim elemanından 3 öğretim elemanı bu eserlerin sadece kitap versiyonu ile değil orijinal (stil) halini bilip içselleştirmesi gerektiğini düşünmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıdaki sonuçlara varılmıştır.

- Bireysel keman derslerinde caz etüt ve eserlerinin kullanımına ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerinin incelendiği bu tezde, caz müziğine bakış açıları, caz müziğinin keman derslerinde kullanılması ve Jazz and Blues Playalong Solos for Violin ve Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarının keman eğitimine uygunluğu üzerinde çalışılmıştır. Araştırma sonuçlarının bireysel keman eğitimi derslerinde müfredatı zenginleştirmesi, Jazz and Blues Playalong Solos for Violin ve Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarının keman eğitiminde katkıda bulunması açısından yol gösterici olduğu, araştırmacı ve uygulamacılara ışık tutacağı düşünülmektedir.
- Her ne kadar öğretim elemanları eser ve etütleri sınıflara göre kategorize etmiş olsalar da, öğrencinin bireysel gelişimine göre bu sınıflamanın farklılık gösterebileceği görüşündedirler.

  Bu nedenle öğrencinin bireysel seviyesine göre belirlenen eserlerin ve etütlerin, bireysel çalgı keman eğitiminde kullanılması halinde öğrenci gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Görüşme sonucunda örneklemi oluşturan öğretim elemanlarının 2'si Stylistic Etudes for Solo Violin ve Jazz and Blues Playalong Solos for Violin kitaplarını keman eğitimine kısmen uygun bulduklarını, 7si de tamamen uygun olduğunu ifade etmişlerdir. Uygun bulan öğretim elemanları bu kitapları müziksel ve kültürel açıdan geliştirici bulduklarını, kısmen uygun bulan öğretim elemanları ise bu kitapları öğrencilerin seviyesi için zorlayıcı bulduklarını vurgulamıştır. Jazz and Blues Playalong Solos for

Violin ve Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarının keman eğitimine ve keman öğretim programına uygun seviyelerde olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu sebeple, Jazz and Blues Playalong Solos for Violin ve Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarındaki eser ve etütlerin teknik anlamda geliştirici olması nedeniyle müfredata dahil olması önerilmektedir.

- Jazz&Blues Playalong Solos For Violin ve Stylistic Etudes For Solo Violin kitaplarının keman eğitiminde kullanılması dahilinde entonasyonu geliştirici, parçalarda sıkça kullanılan tonalite değişiminin işitme becerisi, armoni ve ton bilgisine katkı sağlayıcı, tartımsal farklılıkların bulunduğu eser ve etütlerde, ritim duygusunu geliştirici olacağı düşünülmektedir.
- Jazz and Blues Playalong Solos for Violin ve Stylistic Etudes for Solo Violin kitaplarının dünya müziklerini tanımada ve müzik beğenisini geliştirmede öğrenci için iyi bir kaynak olabileceğini düşünen öğretim elemanları, örneklemin genelini oluşturmaktadır.
- Örneklemi oluşturan 9 öğretim elemanlarının 5'i, kitapların müfredatta yer almasa bile, konser programlarında ve bireysel ilgi dahilinde derslerde çaldırılabileceği görüşündedir. Bu kaynakların, öğrencilerin ders programlarında ve/veya konser programlarında uygulanması önerilmektedir.
- Örneklemi oluşturan 9 öğretim elemanından 3 öğretim elemanı bu eserlerin sadece kitap versiyonu ile değil orijinal (stil) halini bilip içselleştirmesi gerektiğini düşünmektedir. İcra süresine yardımcı olması için parça ve etütlerin orijinal haliyle dinlenilmesi ve varsa altyapı/eşliğiyle çalışılması önerilmektedir.
- Müzik Eğitimi Anabilim Dalı keman öğretim programının güncellenerek yeniden yapılandırılması ve her sınıf içeriğinde dağarcık konusunun eklenmesi önerilmektedir.
- Chris Haigh'nın Exploring Jazz Violin, Ünlü caz kemancı Stephane Grappelli'nin uyarlamasını notaya döken Tim Kliphuis'ın Stephane Grappalli Gypsy Jazz Violin, Stylisctic Etudes For Solo Violin kitabının yazarı Jeremy Cohen'in Stylistic Etudes For Two Violin ve Stylistic Etudes For Violin&Cello adlı kitapları da caz keman için yazılmış ve eğitimde kullanılabilir kitaplara örnektir.

KAYNAKÇA

Alpagut, U. (2010). *Müzik Sorunlarına Bakışta Atatürk'ün İzleri*. Ankara: Bilim.

Babacan, M. D. (2011). *Müzik eğitimi anabilim dallarında piyanoda eşlik dersi sürecinde caz armonisinin kullanılabilirliğinin değerlendirilmesi.* Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Babacan, D. (2016). Türkiye'de caz ve caz müziği üzerine yapılmış araştırmaların incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırma Dergisi, 37*(3), 380-387.

Berendt. J. E. (2003). *Caz kitabı Ragtime'dan fusion ve sonrasına.* (N. Ozan, Çev.), İstanbul: Ayrıntı.

Bergerot, F. (2004). *Tarih boyunca caz gelenek, stiller sahne arkası, kişiler.* (İ. Yerguz, Çev), Ankara: Dost.

Cohen, J. (2010). *Violin jazz editions stylistic etudes for solo violin for intermediate to advanced players.* Oakland: Violinjazz.

Collins, A. (2014). *How playing ınstrument benefits your brain.* https://www.log.com.tr /enstruman-calmak-beyni-gelistiriyor-video/ *sayfasından* erişilmiştir.

Çetin, O. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri.* http://oguzcetin.gen.tr/bilimsel-arastirma-yontemleri.html sayfasından erişilmiştir.

Çilden, Ş. (2003, Ekim). *Çalgı eğitiminde nitelik sorunları*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumunda sunulmuş bildiri, İnönü Üniversitesi, Malatya.

Çuhadar, H. (2009). Keman çalma teknikleri. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 18*(1), 121-132.

Doğanay, M. (2011). *Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki bireysel çalgı (keman) eğitiminde etüt ve eser seçimine ilişkin öğretim elemanı görüşleri.* Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Konakcı, N. (2010). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi.* Yüksel Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kurtaslan, Z. (2009). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda ulusal keman eğitimi materyallerin yeri ve önemi.* 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunulmuş bildiri, OMÜ, Samsun.

Long, J. (ty). *Jazz&blues playalong solos for violin.* Music Sales.

Murphy, D. (1994). *Jazz studies in American schools and colleges: A brief history. http://www.jazzinamerica.org/JazzResources/JazzEducation/Page/164* sayfasından erişilmiştir.

Okay, B.D. (2013). *Caz piyano müziğinin piyano eğitiminde kullanılabilirliği.* Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Olsen, C. M. (2009). *A Violinist in a non-classsical world: sugizo's use of violin in popular music* (Rapor No.1472351). Potsdam:California State University.

Özmenteş, S.(2005). Müzik eğitiminin boyutları ve çalgı eğitimi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 08 Ocak 2015 tarihinde http://www.pegem.net/akademi/3-8263-Muzik-Egitiminin-Boyutlari-ve-Calgi-Egitimi.aspx sayfasından erişilmiştir.

Say, A. (2002). *Müzik sözlüğü.* Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Say,A.(2005). *Müzik ansiklopedisi* içinde (s. 296-297) Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Schoenberg, L. (2002) *The NPR curious listener's guide to jazz.* USA-New York: The Berkley.

Şendurur, Y. (2001). Keman eğitiminde etkili öğrenme- öğretme yöntemleri. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21*(3), 145-155.

Taylor, B. (2000) *The art of improvisation.* USA: Taylor-James.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. Ankara: Evrensel.

Uslu, M., Tirgil, A. (2013). Eğitim fakültelerinde uygulanan bireysel çalgı eğitimi (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi,* 2(1), 47-57.

Yavuzoğlu, N. (1993). *Caz müziğinde akor dizileri.* İstanbul: Pan.

EKLER

Ek 1. Anket Formu

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KEMAN EĞİTİMİNDE CAZ ETÜT VE ESERLERİNİN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANI GÖRÜŞLERİ ADLI TEZ ÇALIŞMASI ANKET FORMU

Hazırlayan
Gökçe EVREN

Bu anket Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalında yapılmakta olan "Keman Eğitiminde Caz Etüt ve Eserlerinin Kullanılabilirliğine İlişkin İlgili Öğretim Elemanı Görüşleri" adlı Yüksek Lisans tezine veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırma, konuyla ilgili görüşleri tespit etmeye yönelik olup kişisel bilgi ile ilgili sorular, konuyla ilgili kişisel fikirler, etüt seçiminde caz eserlerinin kullanımı ilgili sorular, caz eserleri ve etütlerinin keman eğitiminde kullanılabilirliğine ilişkin sorularla ilgili bölümlerden oluşmaktadır.

Bu ankette, öğretim elemanlarının caz etüt ve eserleri çalıp çalmadıklarıyla ilgili 1 soru, caz etüt ve eserlerini verdikleri keman eğitiminde uygulayıp uygulamadıkları ile ilgili 1 soru, Jazz& Blues Playalong Solos For Violin kitabıyla ilgili 15 soru, Stylistic Etudes For Solo kitabıyla ilgili 7 soru kitaplar hakkında kişisel görüşlerle ilgili 2 soru bulunmaktadır. Lütfen her soruda sizin için uygun olan seçeneği işaretleyiniz.

Anket cevaplayanlara yönelik her türlü bilgi gizli tutulacaktır. İlgi ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Gökçe EVREN

1. Lisans eğitiminiz ve eğitim dışı deneyimleriniz boyunca caz müziği çaldınız mı?
( ) Evet ( ) Hayır

2. Verdiğiniz keman eğitimi dahilinde caz müziği çaldırdınız mı?
( ) Evet ( ) Hayır

3. Keman için düzenlenmiş Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabı hakkında bilginiz var mı?
( ) Evet ( ) Hayır

4. Keman için düzenlenmiş Stylistic Etudes for Solo Violin kitabı hakkında bilginiz var mı?
( ) Evet ( ) Hayır

5. Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında bulunan The Retake Samba adlı etüt sizce kaçıncı sınıf için uygundur?
1 ( ) 2 ( ) 3( ) 4( )

6. Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında bulunan Tango Eight adlı etüt kaçıncı sınıf için uygundur?
1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

7. Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında bulunan Chorito adlı etüt kaçıncı sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

8. Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında bulunan Blues Etude adlı etüt kaçıncı sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

9. Stylistic Etudes For Solo Violin kitabında bulunan Half-Step Hiatus adlı etüt kaçıncı sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

10. Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında bulunan The String Crossings – Can You Handel İt? adlı etüt kaçıncı sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

11. Jazz&Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan A night in tunisia adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

12. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Bernie's Tune adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

13. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Cry Me A River adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

14. Jazz&Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Fever adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

15. Jazz&Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Fly Me To The Moon adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

16. Jazz&Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan God Bless The Child adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

17. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Harlem Nocturne adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

18. Jazz & Blues Playalong Solos For Violin kitabında bulunan Moonglow adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

19. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan One note Samba adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

20. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Opus One adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?
1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

21. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Satin Doll adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?
1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

22. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Desafinado adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?
1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

23. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında bulunan Take The "A" Train adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?
1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

24. Jazz & Blues Playalong Solos For Violin kitabında bulunan Yard bird Suite adlı eser sizce keman eğitiminde hangi sınıf için uygundur?
1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

25. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabında yer alan eserlerin sizce müzik öğretmenliği bireysel çalgı keman eğitimi için uygun mudur?
Evet ( ) Hayır ( )

26. Stylistic Etudes for Solo Violin kitabında yer alan etütlerin sizce müzik öğretmenliği bireysel çalgı keman eğitimi için uygun mudur?
Evet ( ) Hayır ( )

27. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin kitabı hakkında olumlu/olumsuz kişisel görüşleriniz nelerdir?

28. Stylistic Etudes For Solo Violin kitabı hakkında olumlu / olumsuz kişisel görüşleriniz nelerdir?

Ek 2. Violin Jazz Edoitions Stylistic Etudes for Solo Violin

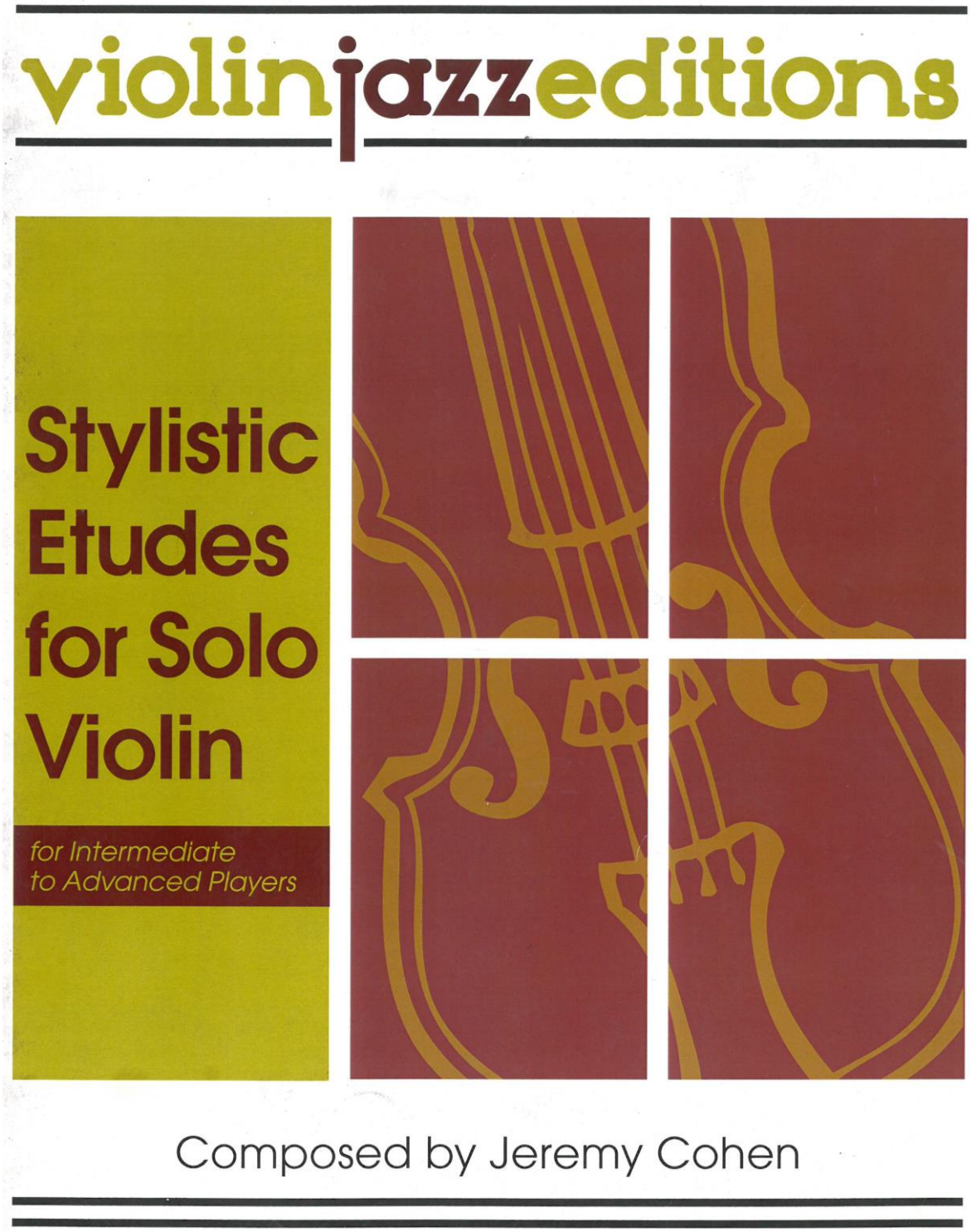

Ek 3. Jazz & Blues Playalong Solos for Violin

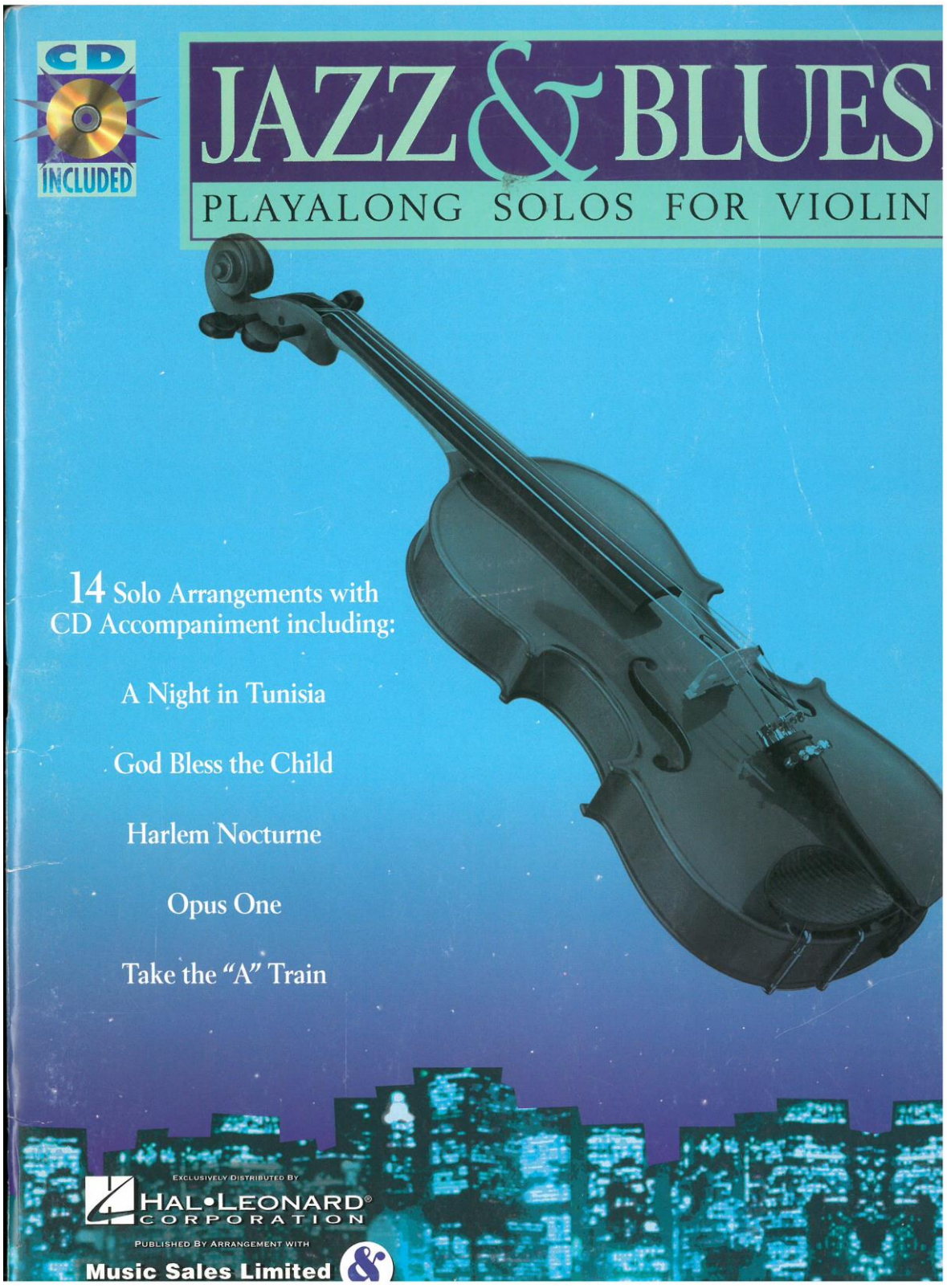

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...